

DIAGNÒSTIC PER A LA IMPLEMENTACIÓ D'UN DISPOSITIU LOCAL DE TRANSICIÓ ESCOLA TREBALL (DILTET) A CANET DE MAR

Canet de Mar – Setembre a Desembre 2010.

Informe encarregat per l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona i elaborat per Laura Mencía per a l'Ajuntament de Canet de Mar.

“És més important pensar en el futur que jugar una partida a la play”
(estudiant de 4t d'ESO de Canet)

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació

Ajuntament de Canet de Mar

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. LA “DESAFECCIÓ” ESCOLAR A L’ESO.....	5
2.1. CAUSES:.....	6
2.1.1. FACTORS PROVINENTS DE L’ORGANITZACIÓ ESCOLAR.....	6
2.1.2. FACTORS PROVINENTS DE L’ALUMNE I DEL SEU ENTORN	7
2.1.3. FACTORS DE CONTEXT (NIVELL MACRO).....	9
2.2. EFECTES:.....	11
2.2.1. EN LA TRAJECTÒRIA EDUCATIVA	11
2.2.2. EN LA INSERCIÓ LABORAL.....	13
2.2.3. EN LA GESTIÓ ESCOLAR	14
3. ELS SUPORTS A LA TRANSICIÓ ESCOLA-TREBALL.....	16
3.1. OFERTA DE FORMACIÓ REGLADA.....	16
3.2. CASA D’OFICIS ECO-TALLER.....	16
3.3. CURS D’ACCÉS ALS CICLES DE FP DE GRAU MIG	17
3.4. ATENCIÓ SOCIOEDUCATIVA A MENORS (SERVEIS SOCIALS).....	17
3.5. PIDCES.....	18
3.6. MASOVERIA.....	18
3.7. SERVEI LOCAL D’OCUPACIÓ	19
3.8. PROJECTE PASSAREL·LES.....	19
3.9. AULA D’ACOLLIDA	20
3.10. ITINERARIS PERSONALITZATS	20
3.11. GRUPS DE REFORÇ	21
3.12. PLA D’ACCIÓ TUTORIAL.....	21
3.13. AULA DE SUPORT I MILLORA DE L’APRENENTATGE	22
3.14. PROTOCOL D’ABSENTISME ESCOLAR	22
3.15. ÒRGANS DE COORDINACIÓ I COMUNICACIÓ	23
4. REPTES PER UN DILTET A CANET: CONCLUSIONS I PROPOSTES.....	24
4.1. LA TRANSVERSALITAT DINS L’AJUNTAMENT	24
4.2. CREAR UNA XARXA LOCAL PER A LA TET	26
4.3. AMB LA PARTICIPACIÓ DELS JOVES	27
4.4. I AMB LA COL·LABORACIÓ DE LES EMPRESES.....	28
4.5. MALGRAT LA MANCA DE RECURSOS.....	28
4.6. INCORPORAR LA CULTURA DE L’AVALUACIÓ	29
4.7. DEBATRE SOBRE LA TRIA DE DESTINATARIS	29
4.8. FOCALITZAR EN L’ACOMPANYAMENT	30
4.9. POTENCIAR LA PROFESSIONALITZACIÓ.....	31
4.10. GENERAR TEMPS PER A MADURAR.....	31
4.11. L’ORIENTACIÓ MÉS ENLLÀ DE L’INSTITUT	32
4.12. ESTAR INFORMAT PER A ORIENTAR MILLOR	32
5. BIBLIOGRAFIA	34
ANNEX 1: BUIDAT DE LA REUNIÓ INICIAL.....	35
ANNEX 2. COM S’HA FET EL DIAGNÒSTIC	37

ANNEX 3. LA POBLACIÓ JOVE DE CANET DE MAR..... 40

1. INTRODUCCIÓ

La preocupació, ja força generalitzada per tot el territori català, per les altes taxes de no graduació en Educació Secundària Obligatoria i les notables taxes d'abandonament escolar prematur (abans de l'acabament dels estudis secundaris postobligatoris) està conduint a un replantejament de les polítiques i instruments per facilitar la transició escola-treball i la continuïtat en els estudis dels i les joves. Aquest diagnòstic té per objectiu analitzar aquesta problemàtica i explorar diversos instruments que s'estan implementant al municipi de Canet de Mar i oferir un espai de reflexió i de formulació de propostes per millorar i ampliar les polítiques i projectes de suport a la transició escola-treball a Canet de Mar.

Cal començar dient que la major part de la joventut catalana actual ha aconseguit superar els dèficits de formació propis de les generacions educades en altres períodes, i que ha assolit un nivell educatiu elevat. Sens dubte, els i les joves catalans són la generació més formada de la història: de fet la proporció de joves de 25 a 34 anys amb estudis superiors és del 41%, molt per sobre de la mitjana de la Unió Europea (30%) (dades de l'OCDE de l'any 2006).

Malgrat els avenços, l'estructura dels nivells educatius assolits per part de la joventut catalana està fortament polaritzada ja que, al mateix temps que la proporció de joves amb estudis superiors és més alta que la mitjana europea, també ho és la proporció de joves amb un nivell d'estudis baix. Així, els i les joves de 18 a 24 anys que no tenen estudis secundaris postobligatoris representen el 31,6%, mentre que només són el 15,2% dels joves europeus (dades de l'OCDE de l'any 2007). Aquests serien els joves que haurien abandonat l'escola de manera prematura. Igualment, el 20,2% dels i les joves de 17 anys no es graduen en acabar l'ESO a Catalunya (dades del Dept. d'Educació del curs 2007/2008), essent el fracàs escolar una de les principals problemàtiques individuals i col·lectives de Catalunya.

Diversos organismes internacionals han identificat la reducció dels dèficits formatius com un dels eixos cabdals per l'assoliment d'una societat més cohesionada i, alhora, capaç de generar riquesa i ser competitiva en el context de la globalització. Així, l'estratègia de Lisboa ja marcava com a objectiu la reducció de l'abandonament escolar prematur. De nou un dels objectius marcats a Europa 2020 és la reducció de l'abandonament escolar prematur al 10%. En aquesta línia, l'OCDE ha engegat un projecte (Overcoming School Failure) per tal d'afrontar aquesta problemàtica i proporcionar pautes d'actuació.

Nombroses institucions s'han proposat, al nostre país, lluitar per la millora de l'èxit escolar seguint la continuïtat i l'assoliment dels estudis secundaris postobligatoris i s'hi ha desenvolupat nombroses actuacions i projectes:

- Programes de qualificació professional inicial
- Cases d'oficis i escoles taller
- Adaptacions curriculars (aula oberta, aula d'acollida, itineraris personalitzats)
- Formació ocupacional
- Formació d'adults
- Planificació escolar (zonificació)
- Taules per a la millora de l'èxit escolar

- Polítiques actives d'ocupació: club de feina, itineraris professionals individualitzats, borses locals de treball, foment de l'emprenedoria
- Projectes d'acompanyament a la transició escola-treball (TET)
- Xarxes locals TET
- Plans educatius entorn
- Projecte educatiu de ciutat

Un estudi recent centrat en l'anàlisi de les polítiques de transició escola-treball identifica bona part d'aquestes intervencions i les avalua, tot conclouent que *"la diversitat d'instruments mostra una realitat fragmentada, amb diversos actors que promouen i participen, i àmbits de política pública que poden coordinar-se o treballar segmentadament"* (Subirats, J. (dir.): 2009)

És pertinent, doncs, a hores d'ara, plantejar-se en el marc local de Canet de Mar un sistema de treball coordinat entre tots els actors locals que volen assolir els mateixos objectius en forma de Dispositiu Local de Transició Escola-treball que aglutini i potenciï eficaçment tots aquests esforços que venen realitzant-se des de fa temps al municipi, i del què aquest Diagnòstic és una peça important per al seu desplegament posterior.

2. LA “DESAFECCIÓ” ESCOLAR A L'ESO

La millora dels nivells educatius de la població i de l'accés als ensenyaments que ha tingut lloc en les darreres dècades al nostre país s'ha trobat amb un topall important, una problemàtica llargament debatuda i expressada als mitjans de comunicació, als estudis i articles, al carrer, al centres educatius i que és el que sovint s'ha anomenat fracàs escolar o desafecció escolar sobretot manifestada al tram de l'educació secundària. És un fenomen que fa referència al distanciament entre l'alumnat, o, més aviat, d'una part de l'alumnat, i la institució escolar, i que pot manifestar-se de diferents maneres: en la desmotivació i el desinterès cap als estudis i tot el que hi està relacionat, en la conflictivitat alumnat-professorat, en l'absentisme de l'alumnat, en l'anomenat fracàs escolar, i fins arribar a l'abandonament escolar prematur, contra el qual s'estan establint mesures tant des del nivell polític local, com des del nivell dels grans reptes de la Unió Europea.

La desafecció escolar s'ha d'entendre com un fenomen bidireccional: no són només els joves els que s'allunyen, es desinteressen i abandonen el sistema educatiu, sinó que també es dona a la inversa: encara no hem sabut organitzar un sistema educatiu que neutralitzi la reproducció de les desigualtats d'origen de l'alumnat i que faci avançar la societat cap a la cohesió social. La diversitat social segueix sent un repte per al sistema educatiu. Aquesta bidireccionalitat del “fracàs escolar” la podeu trobar referenciada a:

Funes, J. (et. al.). *Proposta de mesures davant la desigualtat d'èxit a l'ESO*. Col·lecció Finestra Oberta, n.3. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 1998

Els autors identifiquen sis situacions de “fracàs escolar” entès com a conjunt de fallides de tots els elements que conformen el sistema escolar:

- el fracàs de l'administració educativa
- el fracàs de la institució escolar
- el fracàs del professorat
- el fracàs dels elements didàctics i metodològics
- el fracàs de la cultura social
- el fracàs personal individual

Per altra banda, la desafecció escolar pot ser facilitada per diversos factors i pot desencadenar diferents problemàtiques en funció de l'individu, del centre escolar i dels processos que s'hi desencadenin. Les veurem al llarg de les següents pàgines.

També per part de la majoria dels entrevistats, el fenomen de la desafecció escolar, en qualsevol de les seves formes, ha estat identificat com un dels principals obstacles per a un desenvolupament òptim i exitós de la transició escola-treball.

“Un col·lectiu de nens desmotivats, que estan allunyats del món acadèmic, que no els hi agrada estudiar, que només veure un llibre ja els hi agafen els mal. Alumnes absentistes o que tenen un bon currículum d'absentisme, que salten la tàpia i s'escapen de l'escola, de la classe, i els obliguen a callar i a atendre, doncs cada vegada se senten més frustrats i comencen a crear conflictes. Ni se senten feliços, ni troben el seu lloc, ni el professor els vol tenir a l'aula o no els pot tenir a l'aula, o no està a gust a l'aula amb ells” (PE)¹

¹ Les llegendes de les cites als perfils entrevistats són : **TA**: Tècnics/ques de l'Ajuntament; **PE**: Professionals dels Centres Educatius; **E**: Empresaris/àries; **F**: Famílies; **J**: Joves.

"No tothom ha de passar pel mateix tubo; hi ha nens que el sistema tradicional no els hi va, i no estan receptius en aquell moments de la seva vida, perquè hi ha una sèrie de coneixements que se'ls oblida; n'hi ha d'altres que tenen un quadre personal que els limita com a persona " (PE)

"Vas a l'insti sense fer res, només pensar que s'acabi el curs" (J)

2.1. CAUSES:

"L'èxit escolar depèn de molts factors" (TA)

Com diu aquesta cita en referència a l'èxit escolar, cal que atribuïm, també al fenomen de la desafecció escolar d'una part de l'alumnat de l'ESO, una abundant multicausalitat. Agruparem aquí en tres grups, els factors que poden estar causant o accentuant la desafecció escolar (no és que vulguem simplificar la multicausalitat, però tampoc és aquest el lloc per a fer una dissertació teòrica massa extensa).

2.1.1. Factors provinents de l'organització escolar

Prendrem les aportacions dels entrevistats com a fil conductor per a enumerar aquelles limitacions pròpies de l'estructura i organització del sistema escolar que poden estar obstaculitzant una vivència positiva i exitosa dels ensenyaments reglats per part dels adolescents entre 12 i 16 anys.

- La manca de recursos a l'ESO:

"L'ensenyament obligatori amb pocs recursos genera individus que no volen estar-hi i llavors és un problema" (TA)

- Metodologies inapropiades:

"Jo he vist un professor de (...) i semblava que estigués explicant una tesi doctoral, això no pots fer-ho amb uns alumnes de secundària, ni de 1r ni de 2n. Penso que cal tenir tracte en l'etapa de l'adolescència. Hi ha una cosa que es diu tercer nivell de concreció, tu has d'adaptar a la població escolar que tens al davant i cada any és diferent. De vegades pots caure en el perill de no actuar tant pedagògicament com ho fa el professor de primària. En magisteri té molt més clar que el que te davant són nens, infants i joves. Això és el que caldria perfilar i matisar més en l'educació secundària" (PE)

- Aglomeració als centres públics:

"Hi ha gent que no està a l'opció que volia per aglomeració d'alumnes" (J)

- Laxitud en els nivells d'exigència:

"Encara que no t'esforcis, pots treure molt bones notes; haurien de ser més estrictes; ens deixen ser vagos" (J)

- Manca d'aplicabilitat pràctica dels aprenentatges:

"Hi hauria més aprenentatge si (els joves) veiessin realment una aplicació pràctica a les matèries" (TA)

"Jo entenc que em puguin dir que per depèn de quines feines, algunes matèries no són necessàries, caldria més formació integral" (PE)

- Manca de connexió amb l'interès dels adolescents:

"Ensenyament hauria de fer un plantejament: a partir dels 14 , aquestes persones que no volen estudiar, que no cal que acabessin als 16, que es

pogués buscar una cosa de tallers dins les mateixes escoles que fan l'ESO, encara que fossin en petits grups, o ensenyar-los-hi uns oficis. S'avorreixen i et desmunten les classe i això és un problema.” (PE)

“El que estem ensenyant als instituts cau lluny del que els hi interessa a ells; hi ha joves que sí que tenen els seus interessos aquí” (PE)

D'entre els factors provinents del sistema educatiu, hauríem de, per ser justos, separar-los en tres blocs:

- Els que fan referència a l'estructura dels ensenyaments, als recursos i al model educatiu de país.
 - o Estratificació/diversificació d'itineraris
 - o Pes de les vies formatives
 - o Pes de l'educació privada
 - o Despesa pública en educació
- Els que fan referència a les pràctiques educatives dutes a terme en cada centre educatiu, en cada aula, o per cada docent.
 - o Metodologies d'ensenyament
 - o Grau de proximitat
 - o Ambient escolar
- Els que fan referència a la composició social de l'alumnat d'un centre.
 - o El Grup d'Estudis en Educació i Equitat (GREDEQ) de la UAB (integrat a l'IGOP) han observat que la composició social d'un centre (els perfils sociològics de les famílies que porten els seus fills a un centre) influeix en el nivell de graduació en ESO d'aquell centre.

2.1.2. Factors provinents de l'alumne i del seu entorn

Emprarem les cites dels entrevistats per a fixar-nos que tenim tendència a atribuir la desafecció escolar a trets interns de l'individu (mancances afectives, psicològiques, de maduresa), quan hauríem de tenir molt més presents, com veurem després, els condicionaments socials, tal i com afirmen estudis recents.

- Manca d'estímul familiar:

“(Els pares) O superprotegim o deixem carta blanca (...) hem d'aprendre a seguir i a responsabilitzar sense caure en l'abandó ni en la superprotecció” (TA)

“Els nens vénen amb unes mancances bastant importants a nivell afectiu. D'altres no, tenen uns pares meravellosos i un entorn familiar molt adequat però potser no els han sapigut marcar o a la primària no han adquirit les habilitats i els hàbits de treball que havien d'adquirir i fa que tot grinyoli.” (PE)

“Aquesta gent que la seva família passa de tot i passa d'ella, és normal això. Això és el principal problema. Com a mínim di'ls-hi que estudiïn” (J)

“Si els teus pares t'influencien bé, tindràs les coses més clares” (J)

- Manca d'hàbits d'estudi i nivell de maduresa:

“Agafar un llibre i posar-se a la taula a estudiar fa molt de pal, tinc l'ordinador, tinc la play... ja ho deixaré per després” (J)

“Jo crec que com més treballador siguis, més possibilitats. Ser llest és molt relatiu. És ser treballador, ser constant, també t'ha d'agradar. Més que estudiar és ser conscient que ho necessites i sinó doncs no aconseguiràs res” (J)

- Baixa autoestima:

“El principal problema és la sensació que tenen ells de fracàs i de no importar, no importo a ningú, i a vegades no m’importo ni ami mateix” (TA)

Per contrastar amb aquestes opinions més psicologistes, us recomano una aproximació analítica feta des d'una perspectiva molt més sociològica:

Serracant, P. (coord.): *Enquesta a la Joventut de Catalunya 2007. Una anàlisi de les transicions educatives, laborals, domiciliars i familiars* Observatori Català de la Joventut. Secretaria de Joventut. Barcelona 2008.

A l'Enquesta s'hi van analitzar diferents variables sociològiques dels joves enquestats (nivell d'instrucció dels pares, sexe, llengua familiar, grandària del municipi i lloc de naixement dels pares) per veure com podien estar relacionats amb la permanència en el sistema educatiu; i es va observar que com més alt era el nivell d'instrucció dels pares, més anys roman el jove en el sistema educatiu. També es va observar que les dones estudien més temps que els homes, en totes les franges socials. Van sumar l'efecte de les dues variables i van observar que el grup de nois de pares amb menys nivell d'instrucció era el grup que surt més aviat del sistema educatiu, és a dir el grup que estudiava menys anys, i el grup de dones filles de pares amb alt nivell d'instrucció era el grup que més anys estudiava i, per tant que més anys passava dins del sistema educatiu.

Un altre estudi rellevant sobre els factors que incideixen en el nivell d'estudis adquirit que us recomano és:

Subirats, J, (dir): *L'educació postobligatòria a Catalunya. Eixos de desigualtat en les trajectòries formatives més enllà de l'ESO*, Quaderns d'Avaluació 14 (abril 2009). Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Educació.

Segons aquest estudi, les desigualtats socials de partida tant de nivell individual (nivell econòmic, nivell educatiu, procedència, gènere, etc) com de nivell de centre (composició social dels centres educatiu) no incideixen igual en els diferents nivells educatius:

Principals variables incidents en las probabilitats de graduació de l'alumnat

Variables explicatives		ESO	Batxillerat	CFGM	CFGS
Nivell individual	Sexe	+	--	--	+
	Capital instructiu	+	+	+	--
	Procedència	+	--	--	--
Nivell centre	Composició instrucció	+	--	--	--
	Composició procedència	+	--	--	--

Segons aquest estudi, com major és el percentatge d'alumnes fills de famílies amb estudis obligatoris o menys, menor és la taxa de Graduació en ESO en aquell centre.

Per tant, en un escenari escolar segregat, com és el català (divisió escola pública-concertada) porta a desigualtats educatives de la població. Per contra, un escenari cohesionat (barreja social en els centres), aporta més igualtats educatives i major cohesió social.

2.1.3. Factors de context (nivell macro)

El context econòmic, social i laboral, tot i haver-lo deixat per l'últim bloc de factors causants de la desafecció escolar, és en realitat l'origen d'aquesta situació creada que, a cada municipi, pot agafar formes i intensitats diferents. Ens referim als factors de nivell macro com, per exemple, el nivell de riquesa i desenvolupament dels països, el nivell educatiu general de la població adulta, o bé el tipus i estructura dels mercats laborals, cada vegada més desregulats i precaritzats.

Canvi de model social:

Molts teòrics estan assajant d'entendre i de donar nom al nou model de societat que s'està instal·lant en el context mundial: societat de la informació (Castells), societat del risc (Beck), societat líquida (Bauman), societat post-industrial, post-fordista, globalització, postmodernitat, societats industrials avançades (Giddens).

La internacionalització de l'economia, la desregulació dels mercats i la privatització, la interconnexió i l'accés a la informació, la creixent importància dels mercats són només uns exemples de com aquest nou model social està afectant a la globalitat del món.

Juntament a la transformació econòmica, s'està donant en l'àmbit social i polític: l'afebliment de l'estat de benestar, les noves formes familiars, la nova ètica familiar més basada en el diàleg que en la imposició, la incorporació massiva de la dona al mercat laboral, etc, són només alguns d'aquests canvis, llargament estudiats i analitzats.

Impacte en les trajectòries juvenils:

La globalització, l'afebliment de l'estat de benestar, els canvis familiars, etc afecten inevitablement en la vida de les persones, en la manera de relacionar-nos, en la imatge que tenim de nosaltres mateixos, de la nostra vida, del nostre futur i en les opcions que tenim per triar.

Amb la desregulació del mercat laboral, hi ha una tendència cap a una major precarització de les condicions de treball, fet que ha portat a l'endarreriment de l'emancipació i de la constitució de noves famílies.

Aquests canvis han portat al que s'anomena la diversificació de les trajectòries de vida i a l'anomenada *choice biography* que fa referència a la multiplicitat d'opcions de tria actuals davant la major rigidesa d'itineraris marcats en èpoques anteriors.

Valors socials dominants:

Els factors socioculturals que poden afectar notablement en la desafecció escolar entesa en sentit ampli englobem tots aquells missatges, actituds, valors i explicacions del món promogudes pels diversos agents de socialització que sí que aconsegueixen penetrar en l'univers juvenil, que tenen a veure amb els mitjans de comunicació, el món de la publicitat i del màrqueting i que projecten una imatge de l'individu subjecte a la societat de consum, a l'hedonisme, a la despreocupació, a l'individualisme i a la manca de consciència col·lectiva.

Molts autors han teoritzat sobre les tendències al presentisme (no futur, viure al dia) i a l'hedonisme (no esforç, gaudi immediat), entre d'altres, filosofies que tenen molt d'impacte en els joves ja que són els grups socials més permeables i que absorbeixen, experimenten i s'adapten amb major facilitat a les noves tendències. I els entrevistats n'han parlat abastament, tot i que ho resumeixo en dues cites:

“S’ha perdut la cultura de l’esforç” (PE)

“El model que estem venent és el d’algunes cadenes privades de televisió. El model del personatge que surt, la cultura de l’especulació, i alguns encara gosen dir-se periodistes...; hi ha nanos que s’emmirallen en això” (PE)

Manca d’un horitzó personal de futur:

La societat postindustrial ha generat uns impactes en les transicions dels joves i evidentment en l'expectativa que tenen ells mateixos del seu propi futur i en la construcció que fan d'un horitzó de futur.

“La idea del no futur està pesant en els joves” (TA)

“El que pensen que volen fer amb es que realment estan fent no correspon” (TA).

“No sé, treball, em compraré un cotxe, un pis... com la gent normal” (J)

“Moltes vegades tenen por ells mateixos de sortir de l’entorn que coneixen, la seva vida està més feta a l’institut que a casa” (TA)

“Per mi, l’èxit és aquest: primer que tinguin un objectiu i després que sàpiguen què han de fer per arribar a aconseguir-lo.” (TA)

“El pensar en el futur és un punt de responsabilitat. No hi pensen” (E)

“No els hi preocupa molt; els veig com si els hi donés igual, s’estan jugant el futur; que no els hi importés. Per mi que no se’n donen compte” (J)

Vegem també en aquest aspecte com existeixen vivències dualitzades ja que no tots els joves, ni molt menys, perden de vista el seu propi futur; és més, alguns el tenen molt present:

“És més important pensar en el futur que jugar una partida a la play” (J)

“A mi m’ha agradat la idea d’independitzar-te dels pares, és una meta. Aconseguir feina, poder independitzar-te i formar una família. Estar amb salut i estar bé són les metes. Tothom té metes.” (J)

“Quan comences primària i, sobretot, quan comences la eso és el que et determinarà el teu futur.(...) Estic segur que hi ha gent que no ha estudiat i que es guanya bé la vida. Potser ara ja no passa tant. Potser algú que ha muntat una petita empresa i n’hagi aconseguit una de gran o d’una idea. Potser algú no treu bones notes però té molt bones idees.” (J)

Disminució de la rellevància dels estudis en la trajectòria:

Aquesta desregulació i difuminació dels camins traçats i la diversificació de trajectòries ha fet disminuir la correlació que existia entre el nivell d'estudis i la posició que s'obtenia en el mercat laboral.

“Potser algú de la nostra classe que ara no el veiem a la universitat, potser serà el triple que nosaltres que haurem anat a tants llocs i haurem estudiat sempre” (J)

“Veig que hi ha gent amb carrera i que no té treball i no ho puc entendre; si una persona que té un currículum li costa trobar feina, una persona que surt amb una grau mitjà, què farà?” (J)

La percepció d'aquest canvi, per part dels joves, ha incidit molt en generar un desinterès en certes capes socials en l'obtenció dels estudis mínims i a generar un important abandonament educatiu prematur.

“Se'ls ha de fer entendre que sense cap titulació no s'arriba enlloc avui en dia” (PE)

“Caldria un canvi de xip i fer entendre a la gent que estudiar o formar-se no és perdre el temps; hauríem d'anar per aquí” (PE)

2.2. EFECTES:

Són diversos els efectes de la desafecció escolar que s'han enumerat en les entrevistes. S'exposaran els efectes en la trajectòria educativa dels alumnes, els efectes en la seva inserció laboral i els efectes en l'organització de l'escolaritat.

Dels dos primers apartats, referent a la trajectòria de continuïtat després de la ESO, tot i no disposar dades concretes de la població de Canet de Mar, cal fer referència a dos estudis força recents i molt interessants:

La *Encuesta de Transición Educativo-Formativa e Inserción Laboral 2005* (ETEFIL 2005) feta per un acord entre diferents ministeris estatals i del qual es poden consultar els resultats a la web de l'INE (Instituto Nacional de Estadística).

Avaluació de la formació professional reglada a Catalunya: contribució de l'FPR a la inserció laboral dels joves. Encarregada pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu del Departament d'Educació, realitzada per la Fundació Cirem i l'empresa Opina i publicada als Quaderns d'Avaluació, 18 (setembre de 2010)

En afegit, també caldria fer especial esment als efectes sobre la resta del municipi, a aquelles problemàtiques que es deriven cap a fora del marc dels centres educatius i en les que hi poden intervenir altres agents del municipi, com les famílies, l'ajuntament, les empreses, les entitats, altres administracions, etc. Serien les necessitats de coordinació dels serveis, de traspàs d'informació entre agents que intervenen, de donar resposta conjunta als nous reptes que es plantegen. Inclourem aquest aspecte en l'apartat final de conclusions i propostes (bloc 4 de l'informe).

2.2.1. En la trajectòria educativa

Hagués estat bé disposar d'un bon gruix de dades sobre la població escolaritzada als dos centres de secundària de Canet de Mar: matrícula, graduació, repetició, evolució per anys, per sexes, per origen, per barris, per escola de primària de procedència, etc. Hem d'admetre que la manca d'una elaboració de dades específiques i actualitzades sobre les trajectòries que han seguit els estudiants escolaritzats a Canet de Mar ens deixen una mica cecs en el coneixement de les transicions a Canet. (Tot i així, al llarg

de l'informe s'han anat facilitant dades molt interessants extretes de diferents estudis i enquestes i també en trobareu a la bibliografia).

Fracàs escolar:

Trobem a Canet de Mar, segons les dades facilitades pels centres de secundària, unes taxes de no graduació en ESO (entre 10 i 15%) força inferiors a la mitjana de Catalunya. Així doncs, segons aquestes dades, ens trobaríem amb un volum d'entre deu i quinze alumnes per curs que no assoleixen el Graduat d'ESO i, per tant, que arrossegaran un dèficit formatiu al llarg de la seva vida activa que convindrà reparar amb una formació de segona oportunitat, aprenentatges tutoritzats en el mercat laboral, o, per dir-ho de manera genèrica, convindrà integrar-los en programes d'acompanyament a la transició escola-treball.

Però a nivell de Catalunya, la taxa de no graduació en ESO és encara alta: en els darrers anys s'ha situat entre el 30% i el 23%. Més en el detall, trobem diferents nivells de graduació de l'ESO segons el territori i les oportunitats laborals que presenti. Ja s'ha vist l'efecte crida que exerceix el mercat laboral en l'època d'auge del sector de la construcció i l'augment de demanda en l'ensenyament secundari postobligatori amb la crisi dels sectors econòmics que exerceixen més l'efecte crida en els joves.

Amb el panorama boom de la construcció, trobàvem un fracàs escolar predominantment masculí, i unes trajectòries femenines que presentaven més dificultats per trobar feina i en condicions adequades a la seva formació, i que les dones joves s'incorporaven als programes de transició de forma més tardana i en menor quantitat que els homes. Està pendent acabar de comprovar com ha afectat la crisi a aquests efectes, però els entrevistats ens en donen alguna pista:

“Les persones que no assoleixen l'ESO, van als mòduls perquè no es volen posar a treballar” (J)

Abandonament escolar prematur:

“Molts no continuen, l'administració no es fa càrrec de cap de les maneres, són fills de famílies que no fan un bon acompanyament i queden bastant penjats” (TA)

“A aquests nanos els hi és molt fàcil trobar l'escletxa perquè no hi ha un seguiment a la família, a l'escola es fa el que es fa, a nivell municipal no hi ha recurs” (TA)

“Les trajectòries d'aquests nanos no van amb l'estructura de l'administració” (TA)

L'abandonament prematur del sistema educatiu es refereix a aquells joves amb més de 18 anys i menys de 25 que, havent obtingut el graduat en ESO, no han continuat estudis secundaris postobligatoris (Batxillerat o Cicles formatius) o, havent-los començat, els han abandonat sense arribar a completar-los amb la graduació corresponent. És un indicador establert en el marc d'indicadors de cohesió de la Unió Europea i l'objectiu per al 2010 era que hagués baixat fins al 10% al conjunt dels països membres. Les dades de l'OCDE (Publicades a internet: Education at a Glance OCDE 2009), donaven un 35%, al 2007, a Espanya, de joves entre 25 i 34 anys que no han acabat la secundària postobligatòria.

Joves de 22 anys amb estudis secundaris postobligatori completats

	UE (27)	Catalunya
2006	77,7%	65,7%
2008	77,8%	61%

Dades de l'OCDE i Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Dualització educativa a Catalunya:

“Tenim molt subestimat això dels mòduls” (J)

La realitat educativa catalana presenta un panorama fortament polaritzat dels nivells educatius. És a dir:

- o molts joves amb alts nivells d'estudis (superiors)
- o molts joves amb baix nivell d'estudis (obligatoris o menys)
- o pocs joves amb nivells educatius mitjos (secundària post-obligatòria)

ANY 2009	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Població entre 18 i 24 anys amb estudis obligatoris o menys	31,9%	31,2%	15,9%	14,4%
Població entre 25 i 34 anys amb estudis superiors	42,2%	38,2%	31,7%	32,3%

Dades de l'OCDE i Departament d'Educació

2.2.2. En la inserció laboral

Resumint molt (ja hi ha molts estudis sobre el tema prou abundants), la continuïtat dels tres panorames, descrits en l'apartat anterior, cap a l'àmbit laboral es podria concretar, a grans trets, en:

- atur juvenil
- períodes d'inactivitat tant laboral com formativa
- manca de credencials educatives d'una part de la població
- accés a categories sociolaborals baixes
- amb condicions laborals precaritzades o irregulars (cròniques)
- àmbit laboral allunyat dels àmbits d'experiència central dels joves (oci)
- reforçament de desavantatges socials
- menor grau d'ocupabilitat dels joves

Les estadístiques evidencien que els nivells de desocupació disminueixen en augmentar els nivells educatius dels treballadors/es i que la inserció laboral és de millor qualitat i estabilitat en el cas de les persones que trien un Cicle Formatiu respecte aquelles amb nivells educatius inferiors o que segueixen una formació no reglada.

Hem integrat en aquest apartat dues necessitats que manifesten els joves a les entrevistes que tenen a veure amb la inserció laboral:

- La necessitat de trobar un camí professionalitzador motivador:

“Treballar és un sacrifici que a ningú li agrada, és veritat que tots voldríem estar sempre de vacances, però ja que hi vas doncs ves-hi a gust, que sigui el que t'agrada” (J)

“Tinc joves que han perdut un any perquè no sabien què fer” (TA)

- La necessitat de conèixer més el funcionament del món laboral:

“Si ho conegués, em decantaria més cap a unes coses, no faria tant per a veure què passa en el futur, per prevenir” (J)

“Jo trobo que no saps les feines. Saps les feines típiques, metge, algú que estudiï llengua catalana segur que pot ser metre però potser pot fer alguna altra cosa. Se’n sap poc a la nostra edat d’aquests treballs. És lo que a mi m’agradaria saber i que ens informessin” (J)

“Vas pel carrer i veus que posa “se busca camarero” (...) no sé com va perquè no estem al mercat laboral però penso que com a mínim un sou se’l pot treure” (J)

2.2.3. En la gestió escolar

Adaptar-se als diferents ritmes d’aprenentatge (diversitat)

Un dels grans reptes que té plantejada l’educació secundària obligatòria, més en l’àmbit públic que en el privat o el concertat, és el de la gestió de la diversitat, no tan sols en referència a la procedència geogràfica i cultural dels alumnes nouvinguts, sinó també en referència a les diferents velocitats d’aprenentatge, molt notables en els alumnes amb necessitats educatives especials, però també remarcables en els alumnes que necessiten un reforç escolar de manera continuada. Hi ha molts ritmes d’aprenentatge i l’esforç d’adaptació que fan els centres queda sovint limitat per la manca de disponibilitat de recursos i personal.

“Tothom hauria d’acabar el 4t d’ESO i que nosaltres els hi podem fer plans individualitzats, juntament amb l’EAP, i malgrat que després amb aquesta titulació tinguessin especificat que ha sigut individualitzada, però que tothom tingués un mínim de formació” (PE)

“Hi ha la gent que retrassa la classe, però hi ha gent que ens interessa de veritat” (J)

“La gent que no vulgui estar, que no li interessa, vale; que s’hi ha d’estar, que és obligatori, que és l’ESO (...) llavors, la gent que de debò en interessa no podem avançar” (J)

“Més que treure bones notes, m’agrada saber” (J)

“A les aules s’hauria de poder diversificar molt més del que es pot, i això passa per tenir més professionals i més recursos” (TA)

“Entenc que necessita més recursos per poder satisfer, hi ha pocs professionals per poder satisfer les demandes de tots” (TA)

“L’escola hi té una papereta complicada, penso que hi falten molts altres perfils que no són el de mestre, o mestres amb formació més específica i més concreta per a fer aquets següent.” (TA)

“És molta feina fer això perquè cada alumne és diferent. El nen que molesta, el conductual, preocupa molt, llavors de seguida et venen a buscar, però hi ha el nen moble que queda en un racó i allà queda oblidat, llavors aquest nen, sota la pressió que tenen vint-i-nou més, doncs el dia a dia se’l menja, llavors persegueixes al profe perquè faci aqueta adaptació i a ell li posi una altra feina paral·lela. El profe va boig: els dos de nee, el de la usee, el de l’aula

d'acollida... és para volverse loco! Si els grups fossin de vint seria una altra cosa, però amb ràtios de trenta, això és per tornar-se boig.” (PE)

“El sistema hauria de tenir més camins, més ponts, més sortides per la persona que acaba l'ESO i el Grau Mig.” (TA)

Assolir un ambient escolar adient

A més d'organitzar els aprenentatges, el centre educatiu és un espai de relació i de socialització i un espai de vivències on els joves hi passen bona part de la seva vida. Per tant, és molt important garantir una bona organització de tot allò que afavoreixi la vivència que en tingui tot l'alumnat.

Els centres utilitzen diferents mecanismes per a garantir tant la disciplina com el bon ambient, el respecte i la vivència positiva dels alumnes:

- Normativa explícita
- L'expedient disciplinari (i comunicats disciplinaris)
- La carta de compromís
- El pla d'absentisme
- Els delegats de classe
- Activitats lúdiques
- Acollida als de 1r d'ESO
- Servei de mediació de conflictes
- Psicopedagoga
- Servei d'assessorament en salut (Salut i Escola)

“No es troben bé dintre de la classe i, com diuen ells, la llen i provoquen el conflicte constant; però té una raó: no se senten bé i no es troben a gust” (PE)

“Ens diuen ‘va, que esteu aquí, que ja sou adults’, però en realitat ens segueixen tractant com a primer d'ESO o a primària: l'agenda, els pares... hi ha coses que han de solucionar amb mi, no amb els meus pares” (J)

3. ELS SUPORTS A LA TRANSICIÓ ESCOLA-TREBALL

Mirem ara les estratègies i instruments que s'estan emprant en el municipi de Canet per a promoure la formació, la professionalització i l'èxit en les transicions juvenils escola-treball.

3.1. OFERTA DE FORMACIÓ REGLADA

A Canet de Mar, hi ha dos centres d'educació secundària, el Col·legi Yglesias, que és concertat, i l'IES Domènech i Montaner, de titularitat pública, que aglutina més del 80% de l'alumnat de secundària escolaritzat a Canet i assumeix, a més, els joves de Sant Cebrià de Vallalta, que no tenen centre propi, superant la capacitat màxima del centre marcada en 400 alumnes, a l'espera de la construcció d'un nou institut a Sant Pol de Mar o a Sant Cebrià de Vallalta.

Tots dos centres ofereixen l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat en diferents modalitats.

No hi ha, a Canet, oferta de cap cicle de formació professional, ni de grau mig, ni de grau superior. Ni tampoc hi ha cap PQPI (Programa de Qualificació professional Inicial).

Altra oferta educativa és:

Estudis Superiors:

- Curs d'accés a la universitat per a majors de 25 anys (UNED)
- Universitat per a la Gent Gran (UGG)

Formació Ocupacional:

- Des de l'Àrea de Promoció Econòmica, s'ofereix formació ocupacional (curs d'auxiliar de geriatria, etc.)

Formació Instrumental:

- Des de l'Escola d'Adults Maria Saus es fan cursos de català, d'informàtica, d'alfabetització, escola de mares i acollida a nouvinguts.

Des del 2010, l'Ajuntament edita dos cops a l'any un fulletó coordinat amb tota la formació que s'ofereix des de les diferents àrees.

3.2. CASA D'OFICIS ECO-TALLER

- **Impulsor:** Ajuntament de Canet de Mar.
- **Finançament:** Servei d'Ocupació de Catalunya (Generalitat de Catalunya), Fons Social Europeu i Ajuntament de Canet de Mar.
- **Objectius:** 1. el desenvolupament d'aprenentatges ocupacionals relacionats amb els nous sectors i les activitats emergents; 2. la millora del grau d'ocupabilitat dels joves en situació de desavantatge formatiu i social.
- **Activitats:** Formació no reglada; ensenyament d'oficis: al 2010-11, pintor envernissador especialitzat en pintures ecològiques, treballador forestal i d'instal·lador de sistemes d'energia solar tèrmica i de distribució d'aigua.
- **Metodologies:** Es combinen dues fases formatives: 6 mesos de sessions teòrico-pràctiques i 6 mesos de pràctiques de treball al municipi, amb

contractació per formació amb el que reben el 75% del salari mínim interprofessional (projectes de rehabilitació d'un edifici municipal i d'instal·lació de serveis als mòduls). Es complementa amb la formació en llengua catalana, sensibilització mediambiental i orientació per a la recerca de feina: eines, canals d'accés i tècniques de recerca de feina, entrevistes d'orientació i seguiment individualitzat.

- **Destinataris:** Joves de 16 a 24 anys en situació d'atur
- **Beneficiaris:** 30 joves matriculats al projecte 2010-11 (dues de les quals són noies, la resta, nois); anys anteriors: 40 alumnes per curs.
- **Accessibilitat:** Derivació d'usuaris registrats a l'OTG de l'Alt Maresme (Pineda de Mar).
- **Sostenibilitat:** Anual (Quan hi ha convocatòria de subvencions del SOC, es presenta el projecte i aquest comença quan el SOC l'ha aprovat).
- **Treball en xarxa:** A nivell operatiu, diverses àrees de l'Ajuntament es posen d'acord amb la direcció de la Casa d'Oficis en quant als projectes de pràctiques que han de fer els alumnes.
- **Incidència específica en TET:** Molta.

3.3. CURS D'ACCÉS ALS CICLES DE FP DE GRAU MIG

- **Impulsor:** Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Canet de Mar. Escola d'Adults Maria Saus (Vil·la Flora)
- **Finançament:** Diputació de Barcelona.
- **Objectius:** Preparar l'alumnat que no ha acreditat l'ESO per a la superació de les proves d'accés als cicles de formació professional de grau mig.
- **Activitats:** Classes
- **Metodologies:** Docència presencial a grup classe, seguiment individualitzat, entrevista inicial i de seguiment, derivació a altres serveis.
- **Destinataris:** Joves majors de 16 anys sense Graduat d'ESO.
- **Beneficiaris:** S'inscriuen 25 alumnes per curs, però acaben entre 10 i 15. Alt nivell d'abandonament del curs.
- **Accessibilitat:** Matricula lliure a l'Escola d'Adults i derivacions de l'institut.
- **Sostenibilitat:** Discontinua, depèn de les subvencions rebudes. Es comença al curs 2009-2010 amb subvenció de la Diputació de Barcelona. L'escola d'adults fa 20 anys que funciona.
- **Treball en xarxa:** Es demana derivació d'alumnes a l'institut. Seguiment de casos amb Serveis Socials. Derivació d'alumnes que busquin feina al Servei Local d'Ocupació.
- **Incidència específica en TET:** Molta
- **Observacions:**
 - o Manquen: orientació, seguiment posterior al curs i acompanyament a l'alumnat.
 - o Fan un control dels aprovats/suspesos a la prova d'accés.
 - o EA rep alumnat nouvingut que necessita català bàsic (derivats de l'institut).
 - o També fan Aula de mares amb dones nouvingudes amb fills a l'escola primària: català i entorn, vida escolar, etc.

3.4. ATENCIÓ SOCIOEDUCATIVA A MENORS (SERVEIS SOCIALS)

- **Impulsor:** Regidoria de Serveis Socials de l'Ajuntament de Canet de Mar.
- **Finançament:** Ajuntament de Canet de Mar.

- **Objectius:** Estimular els menors en situacions socioeconòmiques desfavorides a fer front a les circumstàncies personals i familiars, mitjançant el desenvolupament de capacitats i eines personals.
- **Activitats:** Entrevistes individuals
- **Metodologies:** Seguiment i acompanyament als menors. Derivacions i traspàs d'informació.
- **Destinataris:** Tots els menors dels municipi que formin part de famílies amb carències socioeconòmiques .
- **Beneficiaris:** S'atén a una desena de joves entre 16 i 18 anys a l'any.
- **Accessibilitat:** Universal.
- **Sostenibilitat:** Continu, però amb hores de treball limitades.
- **Treball en xarxa:** Contínuament: a nivell de traspàs d'informació i derivacions.
- **Incidència específica en TET:** Molta

3.5. PIDCES

- **Nom:** Punt d'informació i dinamització als centres educatius de secundària.
- **Impulsor:** Regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Canet de Mar.
- **Finançament:** Diputació de Barcelona i Secretaria de Joventut i Plans d'Ocupació del SOC (Generalitat de Catalunya).
- **Objectius:** Promoure la participació dels estudiants en les activitats del municipi; augmentar el seu coneixement dels recursos i activitats organitzades al municipi; dinamitzar les iniciatives dels estudiants.
- **Activitats:** Punt d'informació periòdic als centres educatius de secundària,
- **Metodologies:** Acompanyament a les iniciatives juvenils, assessorament i difusió d'informació pertinent.
- **Destinataris:** Tots els estudiants de l'institut que vulguin adreçar-s'hi i preguntar qualsevol tipus d'informació sobre el món juvenil de Canet i rodalies i tot grup d'estudiants que tinguin una idea, un projecte o una iniciativa sociocultural.
- **Beneficiaris:** S'atenen poques demandes directes i es dinamitzen activitats puntuals, no estables.
- **Accessibilitat:** Obert a tot l'alumnat en hores de pati, tant a l'institut públic com al centre concertat.
- **Sostenibilitat:** Discontinuitat del servei, segons la disponibilitat de personal amb un perfil de dinamitzador/a (Plans d'Ocupació del SOC, Generalitat de Catalunya).
- **Treball en xarxa:** Existeix una coordinació operativa entre el tècnic de joventut i els coordinadors dels centres educatius.
- **Incidència específica en TET:** No n'hi ha.

3.6. MASOVERIA

- **Impulsor:** Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Canet de Mar.
- **Finançament:** Ajuntament de Canet de Mar.
- **Objectius:** Promoure la participació juvenil al municipi.
- **Activitats:** Accés a ordinadors, concerts, cursets, activitats juvenils, espai de trobada, etc.
- **Metodologies:** Participació juvenil, dinamització comunitària i de grups, animació d'activitats de lleure, informació significativa per als joves, etc.
- **Destinataris:** Tots els joves del municipi.
- **Beneficiaris:** Entorn un centenar de joves del municipi entre 12 i 25 anys.

- **Accessibilitat:** Universal.
- **Sostenibilitat:** Discontinuitat del servei, segons la disponibilitat e personal amb perfil de dinamitzador/a.
- **Treball en xarxa:** Puntualment amb els centres de formació, algunes àrees de l'ajuntament, altres serveis de joventut d'altres municipis. A nivell de plantejaments de fons, comença a treballar amb l'Àrea d'Educació.
- **Incidència específica en TET:** No n'hi ha

“La masoveria s'hauria de promocionar molt més de cara als joves, l'utilitzen només aquells que no tenen ordinadors a casa; és un espai per poder aprofitar i treballar, d'informació, està al costat de l'institut, està desaprofitat, s'haurien d'apropar als joves” (TA)

3.7. SERVEI LOCAL D'OCUPACIÓ

- **Impulsor:** Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Canet de Mar.
- **Finançament:** Ajuntament de Canet de Mar.
- **Recursos humans:** Una tècnica especialista a mitja jornada.
- **Objectius:** Facilitar l'accés al món laboral a les persones en situació d'atur.
- **Activitats:**
 - o Borsa de treball
 - o Club de feina - Formació en recerca de feina (confeccionar CV, preparar l'entrevista laboral, buscar i seleccionar ofertes laborals en diferents mitjans, etc.)
 - o IPI. Itinerari professional Individualitzat: seguiment i orientació individualitzats, acompanyament i millora de l'ocupabilitat de l'usuari.
- **Metodologies:** Atenció directa, entrevistes individualitzades, formació, difusió d'informació, contacte directe amb empreses locals.
- **Destinataris:** Població de Canet de Mar en atur.
- **Beneficiaris (joves):** No hi ha gaire usuaris joves. Els joves que rep són joves que ja tenen un grau de maduresa per a inserir-se al mercat laboral.
- **Accessibilitat:** Universal.
- **Sostenibilitat:** Continu, però l'oferta de diferents serveis depèn de les subvencions i orientacions del SOC. Hi ha llista d'espera per les entrevistes ocupacionals (servei desbordat per les demandes d'ocupació)
- **Treball en xarxa:** Amb el món empresarial local i, puntualment amb l'institut, i amb l'Àrea d'Educació.
- **Incidència específica en TET:** No perquè atenen a totes les franges d'edat i perquè no poden fer acompanyament, ni seguiment per manca de recursos.

3.8. PROJECTE PASSAREL·LES

- **Impulsors:** IES i Ajuntament de Canet de Mar.
- **Finançament:** Departament d'Educació i Ajuntament de Canet de Mar.
- **Objectius:** Facilitar l'accés al Graduat d'ESO als alumnes amb gran desafecció escolar. *“L'objectiu és que, a part de treure's l'ESO, que vegin que hi ha un camí en el qual dedicar tots els seus esforços i les seves ganes i les seves motivacions, per seguir endavant” (PE)*
- **Activitats:** Tastet d'oficis a empreses locals. Classes de competències bàsiques marcades per la llei (coneixements instrumentals bàsics: llengües i matemàtiques).
- **Metodologies:** Tutorització individualitzada, molta relació amb les famílies, tècniques d'autoavaluació per al treball d'habilitats personals i socials a l'aula i fora de l'aula.

- **Destinatari:** Alumnes de l'IES que manifestin una enorme desafecció escolar (desmotivació, absentisme, dificultats, etc.).
- **Beneficiaris:** 12 alumnes per curs.
“És per a un perfil molt específic. Hi ha gent que ho demana i no se li dóna, perquè és un vago i la desmotivació no és el seu problema, és la cara dura. Se li dóna a aquell nen realment que es veu claríssim que està desmotivats, que falta moltíssim i que no vol anar al cole, que té un bloqueig” (PE)
- **Accessibilitat:** Selecció dels beneficiaris per part dels tutors/es.
- **Sostenibilitat:** Continuïtat
- **Treball en xarxa:** L'Ajuntament (educació i promoció econòmica) posa a l'abast de l'IES les empreses per a fer-hi el tastet d'oficis i fan el vincle amb els alumnes
- **Incidència específica en TET:** *“Als que no els hi agrada, que no maduren o que no funciona, que són molt poquets, doncs se'ls expulsa (en 4 anys, hi ha hagut 2 casos); a altres nois que no acabaran l'ESO se'ls envia a un PQPI i així tenen un any més de maduresa, una altra oportunitat, on, si volen, es poden treure l'ESO i poden tocar el treball laboral perquè se'ls prepara per una professió, com un aprenent, se'l prepara pel primer nivell de competència professional” (PE).*

3.9. AULA D'ACOLLIDA

- **Impulsor:** Departament d'Orientació i Direcció del centre educatiu.
- **Finançament:** Departament d'Educació (Generalitat de Catalunya)
- **Objectius:** Acollir els alumnes nouvinguts i acompanyar l'adaptació al centre.
- **Activitats:** Classes de català i de cultura escolar.
- **Metodologies:** Docència en grup reduït.
- **Destinatari:** Alumnat estranger nouvingut amb carències educatives i de coneixement de la llengua.
- **Beneficiaris:** 8-10 alumnes per curs.
- **Accessibilitat:** Universal.
- **Sostenibilitat:** Continu, però l'organització depèn dels recursos atorgats al centre.
- **Treball en xarxa:** Coordinació entre l'Orientadora Pedagògica i els tutors i professorat.

3.10. ITINERARIS PERSONALITZATS

- **Impulsor:** USEE (unitat de suport a l'educació especial). Departament d'Orientació de l'IES. / Coordinació pedagògica del Col·legi.
- **Finançament:** Departament d'Educació (Generalitat de Catalunya).
- **Objectius:** Afavorir la participació de l'alumnat amb necessitats educatives especials en entorns escolars ordinaris mitjançant l'adaptació curricular.
- **Activitats:** Docència adaptada a les necessitats individuals amb materials i activitats diferents que la resta del grup.
- **Metodologies:** Acompanyament presencial dels alumnes amb nee dins l'aula ordinària; elaboració de materials adaptats a les capacitats de l'alumne.
- **Destinatari:** Alumnes amb necessitats educatives especials (amb dictamen de l'EAP)
- **Beneficiaris:** IES: 8-10 alumnes per curs/ CY: 1-2 alumnes per curs.
- **Accessibilitat:** Universal.
- **Sostenibilitat:** Continu, però depèn dels recursos atorgats a l'institut i de la capacitat organitzativa.

- **Treball en xarxa:** Coordinació amb l'EAP (Equip d'Assessorament Psicopedagògic). El professorat especialista del Departament d'Orientació del centre educatiu es coordina amb els tutors i professors de les aules on estan els alumnes amb nee. / Similar al CY.
- **Observacions:** Manca de continuïtat en la formació reglada: no hi ha cicles de formació professional, ni PQPI propers, amb currículum adaptat per a alumnes amb nee.

3.11. GRUPS DE REFORÇ

- **Impulsor:** Departament d'Orientació i Direcció del centre educatiu.
- **Finançament:** Departament d'Educació (Generalitat de Catalunya)
- **Objectius:** Facilitar l'assoliment dels objectius curriculars als alumnes que manifesten dificultats de rendiment acadèmic.
- **Activitats:** 9 hores de classe setmanals (català, castellà i matemàtiques) en grup reduït segons nivell de rendiment acadèmic. Grups flexibles: ordinari, de reforç i de necessitats educatives especials.
- **Metodologies:** Atenció individualitzada i en petit grup. Adaptació del currículum
- **Destinataris:** Alumnes que no han superat aquestes àrees de coneixement en el primer cicle de l'ESO o en el darrer cicle de primària.
- **Beneficiaris:** Grups reduïts d'alumnes.
- **Accessibilitat:** Selecció dels beneficiaris segons el seu rendiment acadèmic.
- **Sostenibilitat:** Continu.
- **Treball en xarxa:** Coordinació entre el professorat.

3.12. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

- **Impulsor:** Centres educatius.
- **Finançament:** Departament d'Educació (Generalitat de Catalunya).
- **Objectius:** Acol·lir, acompanyar i orientar els alumnes i les famílies en el seu pas pel Centre Educatiu.
- **Activitats:** Activitats per als alumnes en grup o individuals: xerrades, visites, activitats d'aula, informatives, de reflexió, d'autoconeixement, de conscienciació, de prevenció, de relació, mediació, etc. (Saló de l'Ensenyament, Bus de les Professions, "I després de l'ESO què?", etc.)
- **Metodologies:** Tècniques d'orientació professional. Sessions informatives. Seguiment de grup i individual. Entrevistes amb alumnes i amb famílies. Mediació de conflictes.
- **Destinataris:** Matèria obligatòria per a tots els alumnes de l'ESO.
- **Beneficiaris:** Tots els alumnes d'ESO.
- **Accessibilitat:** . Matèria obligatòria per a tots els alumnes de l'ESO.
- **Sostenibilitat:** Continuïtat.
- **Treball en xarxa:** Es fa participar a agents externs al CE en les activitats.
 - o SLO: xerrades de promoció de l'autoocupació, inserció laboral
 - o Joventut: sessions informatives i de dinamització.
 - o Altres: Projecte Home, etc.
- **Incidència específica en TET:** No es fa atenció específica als joves amb risc d'abandonament escolar prematur, però sí que es fa orientació professional per al conjunt de l'alumnat. S'apliquen diferents tècniques d'orientació professional (qüestionaris i proves psicotècniques que serveixen per a fer reflexionar l'alumne i ajudar-lo a decantar-se cap a un

perfil professional concret). A més, hi ha sessions informatives sobre les professions, i sobre les carreres i estudis post-obligatoris.

3.13. AULA DE SUPORT I MILLORA DE L'APRENTATGE

- **Executor:** Empresa ASMA
- **Impulsor:** Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Canet de Mar.
- **Finançament:** Ajuntament de Canet de Mar.
- **Objectius:** Millorar el rendiment escolar dels alumnes.
- **Activitats:** Dues hores setmanals d'assistència al centre: seguiment dels deures dels alumnes, ensenyament de tècniques d'organització de l'estudi i d'habilitats socials.
- **Metodologies:** Seguiment individualitzat, contacte amb les famílies, suport psicològic
- **Destinataris:** Alumnes de primària i secundària escolaritzats a Canet de Mar amb dificultats per al seguiment dels estudis.
- **Beneficiaris:** 56 alumnes de 6 a 18 anys.
- **Accessibilitat:** Selecció dels beneficiaris realitzada pels centres educatius. Els alumnes que no mostrin interès se'ls treu del programa.
- **Sostenibilitat:** Continuïtat.
- **Treball en xarxa:** Hi ha un treball de derivació dels centres educatius cap a l'ASMA i un seguiment de casos entre
- **Incidència específica en TET:** sí

"Els alumnes que tenen són alumnes conflictius o que tenen unes necessitats econòmiques i des d'aquí (ASMA) també es pot fer molt, perquè és un treball molt de tu a tu, no hi ha molts nens" (TA)

3.14. PROTOCOL D'ABSENTISME ESCOLAR

- **Executor:** Ajuntament de Canet de Mar i tots els centres educatius del municipi (actualment en proves, està pendent d'aprovació definitiva).
- **Impulsor:** Consell Comarcal del Maresme (grup intermunicipal d'educadors i educadores socials).
- **Finançament:** Ajuntament de Canet de Mar.
- **Objectius:** Reduir els casos d'absentisme escolar a Canet de Mar.
- **Funcionament:** Quan l'escola detecta un cas d'absentisme, activa el protocol i la família i la policia local inicien la recerca de l'alumne, un cop trobat, parlen amb ell per a comprendre les causes de l'absència escolar i mitjançant entrevistes es mira d'aconseguir un retorn a l'entorn escolar.
- **Metodologies:** Treball en xarxa dels centres educatius amb la policia local, educació i serveis socials de l'Ajuntament; Entrevistes amb les famílies i amb els joves.
- **Casos:** Casos molt puntuals i de curta evolució de conseqüències.
- **Sostenibilitat:** Continuïtat.
- **Treball en xarxa:** Ajuntament (educació, serveis socials i policia local) amb els centres educatius del municipi.
- **Incidència específica en TET:** Hi ha pocs casos.

3.15. ÒRGANS DE COORDINACIÓ I COMUNICACIÓ

LA COMISSIÓ SOCIAL

La Comissió Social és un espai multidisciplinar que té per objectiu recollir les demandes d'intervenció sobre alumnes de l'institut que manifesten una situació social molt desafavorida o de risc. És l'òrgan de treball en xarxa que ha de permetre als professionals de diferents entitats coordinar i planificar les seves intervencions i definir les seves línies d'actuació.

Se'n fa una per cada centre educatiu que es convoca dues o tres vegades per curs, i hi sol assistir l'Educadora Social de l'Ajuntament, puntualment acompanyada per la Tècnica d'Educació, i per part dels centres educatius hi assisteixen la Direcció o Coordinadora Pedagògica, l'Orientadora Pedagògica, la Mestre de Pedagogia Terapèutica o d'Educació Especial.

LA REUNIÓ DE DIRECTORS DE CENTRE

És un espai trimestral molt operatiu on es decideix el calendari escolar, es resolen dubtes sobre el funcionament dels programes municipals i s'intercanvien opinions i suggeriments.

Hi assisteixen els Directors de tots els centres educatius del municipi, la Tècnica i la Regidora d'Educació de l'Ajuntament.

EL CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL

És un organisme de participació i consulta en la programació educativa (activitats, pressupost, etc.) i de col·laboració en els aspectes relacionats amb l'ensenyament de nivell no universitari dins l'àmbit municipal. S'hi convoquen totes les direccions dels centres educatius de tots els nivells, també un mestre de cada consell escolar i també mestre de l'escola d'adults i de l'escola de música, representants de totes les AMPA i representants de tots els grups polítics.

Més concretament, les funcions del CEM són:

- Rebre informació sobre els llocs escolars en el municipi, a l'objecte d'afavorir l'ocupació real de les places i millorar el rendiment educatiu.
- Ser informat dels problemes que afecten la comunitat educativa durant el curs.
- Desenvolupar accions compensatòries per corregir les desigualtats provinents del context econòmic, social i cultural dels alumnes.
- Ser consultat sobre l'emplaçament de centres docents, dins la demarcació municipal.
- Fomentar les activitats que tendeixin a millorar la qualitat de l'ensenyament, especialment pel que fa a l'adaptació de la programació a l'entorn immediat.
- Proposar els convenis de col·laboració que millorin la qualitat del servei educatiu dins l'àmbit del municipi.
- Participar en les actuacions municipals que afectin serveis educatius complementaris i escolars.
- Elaborar cada any un pla de treball i, al final de cada curs escolar, una memòria d'actuació que serà tramesa al Servei Territorial del Dt d'Educació
- Sol·licitar l'assistència a les reunions de persones en qualitat d'experts en matèries puntuals, amb veu però sense vot.
- Establir les prioritats en els programes i les actuacions municipals que afecten la conservació, la vigilància i el manteniment adequats als centres docents, així com també aquells altres que s'estableixin amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'ensenyament.
- Elaborar propostes relatives a criteris de concessió de beques i ajuts.

4. REPTES PER UN DiLTET A CANET: CONCLUSIONS I PROPOSTES

Un Dispositiu Local de suport a la Transició Escola Treball és una eina impulsada per la Diputació de Barcelona per als ens locals. Segons la seva metodologia, un DiLTET serveix, en termes genèrics, per *“millorar i fer més eficients el conjunt de serveis, recursos i accions adreçats a la població jove”* i, més concretament, per *“programar tot un seguit d'accions encaminades a l'acompanyament dels i les joves en el seu trànsit de l'escola a la vida activa”*.

Vegem, en aquest apartat, com es pot concretar aquesta metodologia a Canet de Mar, a partir de les aportacions fetes per tots els entrevistats i per l'anàlisi de la informació obtinguda. Trobeu a continuació, un total d'onze punts clau per a concretar un DiLTET al municipi de Canet de Mar que fan referència tant a la seva dimensió operativa, és a dir a la metodologia i als procediments de treball (el com), com a la seva dimensió substantiva, és a dir als objectius i continguts de treball (el què).

4.1. LA TRANSVERSALITAT DINS L'AJUNTAMENT

Hi ha, almenys, quatre àrees de l'Ajuntament de Canet de Mar que intervenen, en menor o major mesura, en les transicions juvenils escola-treball, o dit d'una altra manera, hi ha quatre àmbits de les polítiques locals des d'on s'intervé (o es pot intervenir) en les TET:

- Les polítiques educatives:
 - o Intervenció en Projecte Passarel·les
 - o Curs de preparació a les proves d'accés als CFGM
 - o Reforç escolar
- Les polítiques actives d'ocupació
 - o Servei Local d'Ocupació
- Les polítiques de joventut
 - o Masoveria
 - o PIDCES
- Els serveis socials
 - o Atenció socioeducativa

Aquesta multiplicitat de serveis i de perspectives ens presenten una oportunitat molt gran per a la transversalitat. Treballar les transicions juvenils des de la transversalitat implicarà aplicar la perspectiva o l'enfocament de la transició escola-treball en qualsevol de les intervencions. Per tant, les àrees implicades en el treball transversal inclouran en el seu pla de treball l'objectiu de millorar les condicions en què esl joves transiten de l'escola al treball, per la qual cosa, caldrà plantejar un tractament integral de les TET i superar la segmentació de la intervenció, amb una bona articulació dels serveis.

S'ha parlat molt de què hi ha una derivació puntual de joves entre els serveis, però també de què no és suficient per a garantir una bona intervenció en les TET ja que manca un treball conjunt, un discurs conjunt, un enfocament conjunt. L'interès del treball transversal és que cada àrea segueixi treballant amb les seves pròpies metodologies, eines, recursos, perspectives i que, des d'aquesta diversitat, totes abordin la mateixa problemàtica, la transició escola-treball. Per això, la implementació de les activitats del projecte o del pla no cal que sigui conjunta (que tots facin el

mateix), ja que cada àrea fa activitats diferents, es pot preservar l'autonomia de cada àrea; però sí que hi ha fases que han de ser conjuntes:

- Consensuar (a nivell tècnic) sobre els conceptes (transició, èxit, fracàs, inserció, nivells educatius, habilitats, etc.)
- Debatre sobre el rol de cada un dels serveis i projectes en l'estratègia comuna de suport a la TET.
- Dissenyar el projecte: la definició d'objectius, de destinataris, de metodologies, de recursos
- Avaluar el projecte i fer-ne els ajustos pertinents.
- Dissenyar els canals de derivació d'usuaris
- Dissenyar les eines que garanteixin un bon traspàs d'informació per al seguiment del projecte.

Per a les quatre àrees esmentades, el treball transversal podria significar un pas endavant:

- Per a l'àrea de joventut, significaria poder abordar més vessants de la vida del jove i amb millor qualitat, tal i com es contempla en el Pla Local de Joventut amb la integralitat de les polítiques de joventut (abordar totes les facetes de la vida dels joves: lleure, salut, habitatge, treball, educació, etc.). Donaria més sentit i continuïtat a l'àrea.
- Per al Servei Local d'Ocupació significaria poder disposar de més eines i recursos per a dedicar-se a una part de la població que actualment no està atenent de manera específica, els joves.
- Per a l'àrea d'educació, significaria completar i donar una continuïtat a les actuacions formatives que impulsa.
- Per als serveis socials, significaria més sistematització en la informació, en la derivació d'usuaris i millorar la detecció de problemàtiques socials.
- Per a totes les àrees significaria major capacitat de treball, major informació, més consistència de les seves pròpies actuacions adreçades a aquesta franja d'edat (15-18 anys).

No cal dir que el suport polític per al treball transversal és indispensable: cal que el ple de l'ajuntament aposti per la transversalitat de la intervenció en les transicions juvenils escola-treball i que l'organització del treball en el si de l'ajuntament permeti trobar temps i recursos per a realitzar-lo.

Vegem alguns dels comentaris dels tècnics de l'Ajuntament entrevistats en relació al treball transversal dins de l'Ajuntament:

"Hauríem de tenir un discurs coherent i lligat de tota la gent que atenem aquesta franja de joves" (TA)

"Jo veig la meva parcel·la i cadascú veu la seva" (TA)

"No trobar-te tan sol, compartir informació, experiència i problemes i solucions" (TA)

"Si aconseguíssim fer un treball transversal, podria ajudar a veure què falta, què manca, què no fem i ajudar a treballar una mica millor de cara al jove" (TA)

"Sí que estàs en contacte però o hi ha una estratègia comuna" (TA)

"Si hi hagués una coordinació, aportaria una certa millora" (TA)

“Tindríem un cert consens entre els diferents serveis municipals i el nano se sentiria més recolzat” (TA)

“Faltaria un/a cap de serveis a les persones; hi ha varis partits, varis regidors, varies estratègies, varies persones i és difícil tenir una visió única de què és l'ajuntament i cap a on va, i quins serveis ofereix l'ajuntament.” (TA)

El DiLTET podria agafar forma de comissió transversal dins de l'ajuntament amb una òrgan de representació i legitimació política, i un òrgan operatiu de treball tècnic i especialitzat.

4.2. CREAR UNA XARXA LOCAL PER A LA TET

La intervenció local és molt fructífera per la seva proximitat a la ciutadania i l'accessibilitat dels joves als serveis. Sota aquesta perspectiva, i per sumar amb el treball transversal comentat al punt anterior, és important el vincle de l'ens local, que es vol erigir com a impulsor de les estratègies de suport als joves, amb altres agents del municipi que puguin tenir una implicació en aquest treball. Hi ha d'haver un lligam entre els serveis i instruments existents, que no són pocs, basant en:

- l'articulació dels serveis
- el treball compartit (projectes mixtes)
- la formulació d'objectius comuns
- l'intercanvi sistemàtic d'informació (noves tecnologies)
- la generació de coneixement i aprenentatge compartit
- la derivació fluïda de joves
- la prevenció des de diferents fronts
- el consens en la detecció i formulació de la problemàtica (llenguatge comú)

Un dels vincles més vitals perquè rutlli el projecte és el de l'Ajuntament amb els centres educatius de secundària sobretot, i també amb els de primària (4 centres). En el cas de Canet de Mar, hi ha dos centres que ofereixen l'ESO: el Col·legi Yglesias, centre concertat d'una sola línia, i l'IES Domènech i Montaner, centre públic de quatre línies que aglutina més del 80% de la població escolaritzada en aquesta franja i amb perfils socials molt més diversificats.

“Lo guai de l'institut és que és un espai molt normalitzat, hi van tots, tots els joves passen per l'institut, ja no segregues en diferents edificis” (TA)

Des de l'Ajuntament s'ha parlat de les bones relacions que hi ha entre ambdues institucions (l'institut i l'ajuntament) i s'han valorat força positius els projectes compartits:

- Projecte Passarel·les
- Reforç Escolar
- Punt d'Informació i Dinamització
- Activitats d'orientació professional
- Informació sobre l'emprenedoria
- Seguiment de casos de serveis socials
- Gestió de beques i ajuts

“L'institut està súper obert” (TA)

Però també s'ha valorat la necessitat d'aprofundir més en aquest vincle, de compartir més la informació bidireccionalment, d'unificar dins l'Ajuntament la relació amb l'IES.

"El DLI està molt bé perquè podem seure a parlar" (TA)

A manca de serveis com un centre obert o un gabinet de psicologia, s'ha donat molta importància des de l'ajuntament al rol dels centres educatius pel què fa a la detecció de problemàtiques i al seguiment de la trajectòria dels joves. S'ha donat molta importància al traspàs d'informació en el pas de la primària a la secundària, com a un moment crucial per a la **detecció** de casos amb necessitats d'intervenció específica en la seva orientació i acompanyament al llarg de la transició educativa dels joves.

"No disposem d'un centre obert a canet, ni d'un gabinet de psicòleg o logopeda, es podria fer molta prevenció" (TA)

"Si tens els traspassos ben fets, ja tens bona part de la informació i ja pots anar fent el seguiment" (TA)

"La detecció sí que passa bastant pel centre educatiu" (TA)

"La prevenció consistiria en el treball conjunt família-serveis" (TA)

D'altra banda, la xarxa local s'hauria d'alimentar amb inputs provinents de l'àmbit supralocal, per tant caldrà establir bones interlocucions amb:

- Consell Comarcal del Maresme (Xarxa TET-Maresme)
- La Zona Educativa de l'Alt Maresme del Departament d'Educació (en creació)
- El Servei d'Ocupació de Catalunya (polítiques actives d'ocupació)
- La Diputació de Barcelona (suport als ens locals)
- La Secretaria de Joventut (pautes metodològiques per als plans locals de jov.)

El DiLTET podria prendre forma de xarxa local en què diferents agents del municipi actuïn conjuntament, compartint objectius i recursos, unificant capacitats i esforços, i articulant accions i serveis.

4.3. AMB LA PARTICIPACIÓ DELS JOVES

Hi ha hagut alguns professionals que han reclamat la necessitat de tenir més en compte la pròpia veu dels joves, per la qual cosa, caldria trobar mecanismes d'interlocució, útils i amb certa continuïtat, entre l'ajuntament i els joves:

"Fa falta arribar als joves i que els joves diguin quines necessitats tenen" (TA)

Dins d'aquesta perspectiva de treball comunitari (el procés a través del qual una comunitat identifica les seves necessitats i objectius i actua per millorar les seves condicions i possibilitar la resolució dels seus problemes per ella mateixa) hi ha la metodologia de l'educació entre iguals, en què joves més grans i amb més experiència assessoren o acompanyen els joves més inexperts o en fases més incipients de la seva trajectòria. Un exemple proper d'aquesta metodologia és el projecte Bola de Neu de Pineda de Mar aplicat a la prevenció de les drogodependències en els joves. Per descomptat, seria tota una vessant a explorar, i molt innovadora, en l'àmbit de la transició escola-treball.

En aquesta línia, una de les propostes que ha sorgit és la de donar continuïtat a un vell projecte que gestionava l'IES Domènech i Montaner, la borsa d'estudiants per a

classes particulars. Segueix havent-hi demanda, però la borsa ja no està actualitzada. Podria ser un projecte interessant a liderar des de l'àrea de joventut de l'Ajuntament.

4.4. I AMB LA COL·LABORACIÓ DE LES EMPRESES

Sota els mateixos criteris del treball en xarxa i del treball comunitari, s'ha parlat de les empreses com a agents que podrien estar implicats en la millora de les transicions juvenils, en l'aprenentatge dels joves i en millorar el seu coneixement del món laboral.

“Tenen un paper important, poden donar oportunitats, però està molt verd el terreny, només amb les empreses del Passarel·les” (TA)

Actualment, a Canet, una dotzena d'empreses i comerços col·laboren en el Projecte Passarel·les acollint i tutoritzant temporalment els joves que segueixen el programa i acompanyant-los en un tast d'oficis i responsabilitats pròpies de l'àmbit laboral. Però més enllà d'això no s'ha pogut realitzar cap altre projecte amb la seva col·laboració, tot i que se'n veu la importància.

S'han comentat diverses iniciatives que podrien sorgir del món productiu, com ara organitzar un PQPI de Pesca des de la Confraria dels pescadors de Canet o bé la seva participació en activitats informatives per als joves:

“Empreses del poble o de la comarca que vinguin a explicar a 3r i 4t d'ESO que fos d'orientació no solsament en relació als estudis sinó que també s'incorporés el món de l'empresa. O que et donin l'oportunitat de començar pràctiques, com i fos un antic aprenent, figura que s'ha perdut, als que no volen seguir estudiant” (PE)

De fet, l'organització d'un PQPI a Canet de Mar seria una de les prioritats del treball d'un DiLTET.

4.5. MALGRAT LA MANCA DE RECURSOS

Val a dir que un municipi on s'han desenvolupat una quinzena d'instruments que poden ajudar a combatre el fracàs escolar i l'abandonament escolar prematur, no és un municipi precisament pobre en recursos.

Però en canvi sí que la majoria d'entrevistats ha atorgat un paper cabdal a la limitació dels recursos pel què fa al desenvolupament de més i millors estratègies i instruments de lluita contra el fracàs i l'abandonament escolars.

D'una banda s'han identificat una sèrie de serveis que faria falta implementar a Canet de Mar:

- Segons els i les professionals entrevistats
 - o Centre obert
 - o Gabinet psicopedagògic
 - o Cicles de formació professional
 - o PQPI
 - o Espai per a joves
 - o DLI
- Segons els i les joves entrevistats
 - o Un punt d'informació acadèmica (i altres) per a joves
 - o Espai lúdic d'oci per als joves
 - o Altres: comerços juvenils (roba, etc)

Per això, una de les feines cabdals que haurà d'afrontar l'equip de treball del DiLTET serà el finançament de les polítiques i projectes que s'implementaran localment. I, tot i que en el context de crisi actual sigui inversemblant pensar en augmentar les fonts d'ingressos i recursos, caldrà esmerçar temps, ganes i treball en pensar en estratègies de recerca de finançament a mig i llarg termini.

4.6. INCORPORAR LA CULTURA DE L'AVALUACIÓ

Fa pocs anys que ens hem començat a posar les piles a Catalunya pel què fa a l'avaluació de les polítiques públiques i, com sabem, tot el que fa referència al canvi en les cultures de treball són molt lents i sovint sorgeixen resistències i frens, com ara la manca de formació específica en tècniques i mètodes d'avaluació.

En l'àmbit de les polítiques a la persona, tendim a treballar l'avaluació entorn a dos recursos recurrents però poc eficaços:

- Les memòries "interminables"
- Les reflexions "a fons perdut"

"Estic una mica farta de què tothom detecta moltes coses, parla de moltes coses, però després no es fa res; fa falta activar els problemes" (TA)

En canvi, ens és fàcil detectar en el cas de Canet una gran necessitat de desenvolupar eines de recollida de dades i de sistematització i traspàs de la informació que serveixi tant per a l'avaluació dels resultats de les intervencions realitzades, com per a l'avaluació de les necessitats sobre les quals cal actuar:

"Desitjaria tenir el retorn dels casos que vas veient i la visió global de què cal anar fent" (TA)

"El gran objectiu comú seria el seguiment i retorn dels usuaris, seguir fins al final una trajectòria, penso que això ens agradaria a tots" (TA)

"Tenim una població per determinar que està surant en l'espai indefinit però que ens és difícil de comptabilitzar i de seguir" (TA)

El DiLTET s'ha de dotar de mecanismes de seguiment i avaluació de les trajectòries dels joves usuaris dels serveis i programes que es realitzen al municipi.

4.7. DEBATRE SOBRE LA TRIA DE DESTINATARIS

Un dels aspectes que no ha estat identificat explícitament com a problema, però del que se n'ha parlat molt en les entrevistes, i realment és cabdal en la definició d'un DiLTET, és el debat sobre els destinataris a qui anirà adreçat.

Hem vist en la descripció dels recursos del punt 3 de l'informe que la majoria dels serveis que tenen incidència en la transició educativa van adreçats a un col·lectiu molt específic dels joves amb problemàtiques concretes (Projecte Passarel·les, Aula d'acollida) i, per altra banda, que els serveis i instruments adreçats a tots els joves (universalistes), a part de les tutories dins el centre educatiu, tenen o bé poca incidència específica en la transició educativa (Joventut), o bé poca incidència en el col·lectiu juvenil (SLO), o bé incidència en pocs joves (ASMA, Curs d'accés CFGM).

Per tant, una de les tasques de definició del DiLTET haurà de ser la de decidir si es fa un servei universalista o es prioritzen els joves amb més dificultats amb els estudis. La tria està entre tots els joves o alguns joves.

Seria convenient considerar una aproximació universalista a la qüestió, no només focalitzada en els estudiants amb més dificultats a la secundària, tot i que s'acabi acotant, per imposició de manca de recursos, la variabilitat de col·lectius i els objectius concrets de les polítiques

D'altra banda, un dels reptes del DiLTET en relació als seus beneficiaris finals, serà el de **garantir l'accessibilitat dels joves als recursos** que ja existeixen i als que es posin en marxa, cal **establir d'una manera molt clara els diferents punts d'accés als joves destinataris de les polítiques TET, amb l'IES com a referent inicial**. Serà un tema crucial en l'articulació dels serveis.

4.8. FOCALITZAR EN L'ACOMPANYAMENT

Ja entrant en la dimensió substantiva del DiLTET, darrerament es parla molt de les polítiques d'acompanyament a les transicions educatives com a una metodologia necessària per a assegurar la millora de l'èxit escolar i el retorn a l'itinerari formatiu per aquells joves que l'hagin abandonat. La metodologia de l'acompanyament (expressada per J. Funes a l'informe del 2009 que va elaborar per a la Diputació de Barcelona) significa un pas més enllà de la informació i l'orientació, i es basa en la possibilitat d'establir una relació d'acompanyament entre una figura adulta que actua com a referent i un jove al llarg de la seva transició escola-treball. L'adult referent acompanya el jove a que ell pugui resoldre les seves pròpies necessitats del moment en relació a la TET, siguin formatives, informatives, orientatives o d'inserció laboral.

"Els falta seguiment i orientació" (TA)

"Són nanos que amb l'escola se'n surten malament i que s'han acostumat a anar per lliure, és la seva manera de funcionar" (TA)

"Tinc joves que han perdut molt el fil dels estudis, fem un pla de treball, dediques unes hores a l'estudi i sempre els hi fico la biblioteca perquè són joves que a casa no tenen un espai per estudiar" (TA)

Aquesta tasca d'acompanyament l'estan fent diversos agents a Canet de Mar, tots ells amb manifestades limitacions:

- Tutors/es: ràtio de 30 alumnes per classe
- Educadora Social municipal: una per a tot el municipi (atén a una desena de joves per any)
- Família: no totes les famílies disposen dels mateixos recursos per efectuar aquest acompanyament: *"els professors haurien de fer una reunió de pares per explicar què és el batxillerat"* (J)
- Serveis de joventut: els perfils educadors/dinamitzadors tenen una presència intermitent i no poden oferir una continuïtat.
- Orientació puntual emmarcada en la Casa d'Oficis i l'Escola d'Adults només adreçada als seus propis alumnes.
- Servei Local d'Ocupació: de manera intermitent disposa d'una figura d'orientador/a professional.

Si el DiLTET aposta per la metodologia de l'acompanyament, s'hauran de trobar fórmules operatives i efectives perquè els 130 joves que cada any cursen el 4t

d'ESO a Canet de Mar tinguin accés a una relació de tu a tu, construïda en base al coneixement dels adolescents i joves, amb un adult referent acompanyant.

4.9. POTENCIAR LA PROFESSIONALITZACIÓ

La qualificació professional s'ha de plantejar com a requisit previ a l'inici d'una trajectòria professional, és la base del grau d'ocupabilitat amb què el jove es presentarà al mercat laboral i és la porta d'entrada a un itinerari laboral de creixement i no de precarietat.

“Depèn de quin jove, crec que no hauria d'anar a fer-se currículums i a buscar feina, els haurien d'agafar i tornar-los a l'educació, joves de 15 a 18.” (TA)

Les anomenades “segones oportunitats formatives” són aquells serveis que permeten el retorn a la via formativa per aquells que no han obtingut el graduat en ESO, i han abandonat prematurament el sistema educatiu. En general són vies formatives molt encarades a l'adquisició d'una qualificació professional bàsica i d'hàbits bàsics de treball i habilitats socials i personals, fet que permet una continuïtat en els circuit de la formació professional reglada o accedir a la formació ocupacional.

A Canet de Mar existeix el projecte de la Casa d'Oficis, també el Curs de preparació de les proves d'accés als Cicles de Formació Professional de Grau Mig, però no hi ha cap PQPI (Programa de Qualificació Professional Inicial).

“Fer un PQPI, després un grau i poder entrar a la universitat, és un itinerari molt digne” (TA)

“Caldria que la regidoria d'educació hauria de fer una xerrada o taller sobre les possibilitats de sortides professionals per a la gent que no vol dedicar-se ni als cicles formatius ni al batxillerat, que no es quedessin penjats” (PE)

En les entrevistes s'han identificat **altres vies per ajudar a desenvolupar la professionalització dels joves** menors de 16 anys que demostren una certa pressa per apropar-se al món laboral, com ara:

- **Incloure ensenyaments més pràctics al currículum de secundària obligatòria**
- **Estades de formació a les empreses**

Ambdues mesures són projectes a mig i llarg termini que requereixen molta preparació, debat, un grau d'implicació i compromís important i un grau d'innovació molt notable. Són molt recomanables.

4.10. GENERAR TEMPS PER A MADURAR

En els programes de suport i acompanyament a les transicions escola-treball es dona cabdal importància a l'educació i la formació enteses com a accés als coneixements, a les habilitats, a les actituds i als valors, a més de les acreditacions formals. Per això, tant en l'acompanyament cap la professionalització com en l'orientació més acadèmica, es té molt en compte la perspectiva socieducativa que és la que pren com a base d'intervenció el procés de maduració de la persona:

“És molt important treballar les habilitats personals i socials: sapiguer-se controlar, saber treballar en grups, ser puntual” (PE)

“Les habilitats socials són una eina que vas adquirint al llarg de la vida, quan reps un cop aprens i aleshores saps que hauries d’haver actuat d’una altra manera” (TA)

“Formar persones que després seran ciutadans i han de sapiguer estar a la societat” (PE)

El DiLTET haurà de generar temps per a que els joves puguin madurar durant el camí de la presa de decisions, amb responsabilitat i coherència, mitjançant programes socioeducatius d’adquisició d’habilitats socials, d’orientació i d’acompanyament.

4.11. L’ORIENTACIÓ MÉS ENLLÀ DE L’INSTITUT

L’orientació és d’aquells conceptes sobre els que caldrà generar consensos, però d’entre les diferents aportacions, cal destacar uns punts en comú:

- l’orientador/a assisteix, acompanya i incentiva el procés d’autoconeixement, i d’autoexploració del jove
- l’orientador/a aplica tècniques que porten a la reflexió
- l’orientador/a no decideix pel jove, en tot cas recomana (o ni això)

Sovint es delega als instituts (en concret als tutors i tutores) aquesta tasca orientadora que, per manca de temps i de recursos, es limita a un programa d’activitats d’orientació (testos, graelles, reflexions en grup i entrevistes individuals)

“L’orientació que fem aquí és acadèmica. El tutor de 4t fa l’acompanyament del nen cap al cicle formatiu o cap al batxillerat. I si n’hi ha algun que no aprovarà l’ESO doncs cap a un PQPI. Sempre apostem per la formació” (PE)

“Si algú vol, hi ha tutories individualitzades” (PE)

“L’orientació que l’alumne es conegui a ell mateix i que conegui l’oferta i les possibilitats que se li obren; les seves capacitats, els seus gustos i intentar-ho lligar” (PE)

“Hi ha alumnes que des de sempre tenen clar què voldran ser de grans i altres que no, com els ajudes a arribar a aquest punt? Fes-los-hi preguntes que li permetin pensar. Aquests qüestionaris que permeten reflexionar i quan evgi l’oferta d’estudis posteriors i de professions futures, doncs pensar” (PE)

“Jo me n’he adonat amb activitats de classe normals què vull fer quan acabi la ESO” (J)

Malgrat el rol preeminent dels dos centres de secundària de Canet en l’orientació dels joves, seria convenient que altres agents del DiLTET sumessin esforços a aquesta tasca orientadora per fer-la més duradora i més útil per als joves:

“A hores d’ara, estem molt lluny d’orientar, bàsicament informem” (TA)

“L’orientació jo la puc entendre com un seguiment” (TA)

4.12. ESTAR INFORMAT PER A ORIENTAR MILLOR

Una de les vies per millorar la qualitat de l’orientació és millorant la quantitat i la qualitat de la informació de la que disposen tant els joves com els professionals que hi estan en contacte. Tot i viure a l’era de la informació, i de ser dipositaris cada dia d’un

gruix considerable d'inputs informatius, les dades que finalment processem tenen una sèrie de característiques que les fan significatives i que es diferenciïn de tota la resta.

Com fer que la informació sigui significativa per als joves és el repte que s'han de plantejar els professionals del DiLTET de Canet de Mar (quin contingut, quins canals, quin llenguatge?).

Per tant es pot afirmar que no hi ha dèficits informatius a Canet com en qualsevol altre municipi proper, però sí que les persones (i aquí faig referència tant als joves com als professionals, com a les famílies) tenen **dèficits d'informació significativa** que és la que finalment arriba i es converteix en una reflexió o acció:

- A part del fulletó de l'oferta formativa de l'Ajuntament de Canet amb dues edicions per any, no existeixen altres guies o díptics informatius editats des del mateix municipi.
- Hi ha professionals i tècnics que han reconegut no conèixer bé l'oferta formativa i de serveis tant locals com veïns.

"Estan informats, la dificultat està en la decisió personal; no penso que el problema sigui per falta d'informació" (PE)

"Les principals fonts d'informació les prenc de la meua família; gràcies a la meua família m'ha ajudat una mica a veure la realitat" (J)

"Tothom hauria de conèixer la biblioteca, caldria acompanyar-los, també" (TA)

"Cal treballar les diferents sortides que hi pot haver, el que manca és informació" (TA)

"A gencat.cat hi ha tota la informació que vol" (PE)

D'altra banda, cal també copsar el fet que els joves han donat moltíssima importància en les entrevistes a aquestes activitats informatives i d'orientació, a aquest procés d'anar-se trobant un mateix, d'anar reflexionant sobre el seu propi futur, i **reclamen que s'hi dediquin més esforços i recursos i s'ofereixi una informació i orientació acadèmica i de futur de major intensitat i qualitat:**

"Motivar la gent perquè no surtin d'aquí pensant 'què faré? què faré?' " (J)

"Doncs fer una setmana, encara que sigui a 4t només, una setmana de la preparació del teu futur" (J)

"Seria bo per al futur fer una hora de classe a la setmana per parlar d'això, que et diguin si agafes ciències, que ens diguin de què podries estudiar a la universitat o de què podries treballar. Que ens guiïn. Jo encara no ho tinc clar. Saps els treballs típics de metge i així, però no saps un que estudiï ciències què pot fer. A les tutories tindrien que guiar-te" (J)

"Hi ha poca informació, te la donen al final i de corre-cuita" (J)

"Jo crec que hauria d'haver més d'una hora per a explicar i comentar" (J)

"Haurien de fer com un punt jove, amb informació acadèmica, sobre la universitat!" (J)

"Des de 3r ja t'hauries de començar a informar, quan has de triar un itinerari; a tercer ens ho van donar l'última setmana de curs" (J)

5. BIBLIOGRAFIA

Consell Comarcal del Maresme *Anàlisi de la realitat juvenil des del territori*. Canet de Mar. 2004.

Consell Comarcal del Maresme: *Les realitats juvenils del Maresme. Informe estadístic 1996-2006*. Observatori de la Joventut del Maresme. 2008.

Consell Comarcal del Maresme. *Joves estrangers al Maresme. Recull estadístic 2006*. Observatori de la Joventut del Maresme. 2008.

Funes, J. *L'acompanyament dels nois i noies adolescents en les seves transicions quan s'acaba l'escola obligatòria*. Diputació de Barcelona, Àrea d'educació. 2009.

Funes, J. i altres. *L'acompanyament de mesures davant la desigualtat d'èxit a l'ESO*. Col·lecció Finestra Oberta, 3. Barcelona, Fundació Bofill, 1998.

Homs, O. I Elias, J. (coord.): *Avaluació de la formació professional reglada a Catalunya: contribució de l'FPR a la inserció laboral dels joves*. Encarregada pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu del Departament d'Educació, realitzada per la Fundació Cirem i l'empresa Opina i publicada als Quaderns d'Avaluació, 18 (setembre de 2010)

Luque, S. (dir): *Estudi Joves en transició. Maresme 2009*. Consell Comarcal del Maresme i Fundació Ferrer i Guàrdia. 2009.

Lyche, C.: *Taking on the Completion Challenge: A Literature Review on Policies to Prevent Dropout and Early School Leaving*, OECD Education Working Papers, Núm. 53, Publicacions de l'OCDE, 2010.

Merino, R. i Garcia, M. *Itineraris de formació i inserció laboral dels joves a Catalunya*. Informes Breus, 4. Fundació Jaume Bofill. Editorial Mediterrània, Barcelona, 2007.

Salvadó, A. i Serracant, P. *Forever young. Vulnerabilitat social juvenil o vulnerabilitat social generacional?* Ponència marc del III Congrés de la Joventut de Catalunya, 2002.

Serracant, P. (coord.): *Enquesta a la Joventut de Catalunya 2007. Una anàlisi de les transicions educatives, laborals, domiciliars i familiars* Observatori Català de la Joventut. Secretaria de Joventut. Barcelona 2008.

Subirats, J (dir). *Polítiques de transició escola-treball. Un estudi exploratori d'instruments a Catalunya*. Grup de Recerca IGOP de la UAB. Servei d'Ocupació de Catalunya, 2009

Subirats, J. (dir). *Desigualtats en les trajectòries formatives de l'educació postobligatòria a Catalunya*. Quaderns d'Avaluació, 14. Departament d'Educació. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Barcelona, 2009.

VVAA: *Encuesta de Transición Educativo-Formativa e Inserción Laboral 2005* (ETEFIL 2005). Consulteu-ne els resultats a la web de l'INE (Instituto Nacional de Estadística).

ANNEX 1: BUIDAT DE LA REUNIÓ INICIAL

Dia: 6 de setembre de 2010

Reunits:

Maria Artigas, Tècnica Educació
Sílvia Tamayo, Regidora Educació
Cati Forcano, Regidora de Serveis Socials
Miquel Sabaté, Tècnic de Joventut
Conxa Zapata, Educadora Social
Emma Pazo, Mestra d'Adults
Mariola Dempere, Tècnica d'Ocupació
Diana Michalewicz, Insertora Laboral (casa de nous oficis)
Joan Josep Alonso, Tècnic Programa Transició Escola Treball (Diputació Bcn)
Laura Mencía, suport extern per al Diagnòstic DLI

1. Presentacions i Llista de contactes.
2. Presentació del Pla de treball per al Diagnòstic.
3. Debat inicial (per trencar el gel, captar expectatives i sondejar primeres opinions)
 - S'intervé en petites iniciatives disperses.
 - Necessitat de compartir la informació, de fer seguiment dels projectes (com el Passarel·les)
 - Voluntat d'integrar en el DLI el centre concertat Col·legi Iglesias.
 - No hi ha Consell Municipal de Joves, sí d'Educació. També Reunió de Directors.
 - Caldria aprofundir en el treball en xarxa, tot i que si que fem accions puntuals.
 - Cal major qualitat en el treball adreçat al jove i major seguiment del jove.
 - Caldria enfocar el treball cap als nanos que estan al carrer despenjats dels estudis.
 - Caldria implicar més les famílies en aquesta tasca.
 - Caldria millorar les eines de prevenció i detecció.
 - Quan el problema ja està instal·lat, què fem?
 - Si estan al carrer, és perquè no han trobat un recurs adient. On els acompanyes? Caldria millorar el coneixement dels recursos i probablement també els recursos existents.
 - Millorar la informació a les famílies.
 - DLI ens pot aportar aquest plus de qualitat.
 - DLI hauria de ser un treball per a nosaltres, millorar la coordinació; i per als joves, per a no perdre oportunitats.
 - DLI ens ha d'ajudar a millorar la comunicació entre nosaltres.
 - Conèixer millor els recursos que hi ha i aprofitar-los més.
 - Escola d'adults: aula de mares (nou vingudes)
 - Amb els casos d'abandonament 16-18, cal deixar que ells decideixin.
 - Tot el que es fa d'orientació, ho fan a l'IES, des de l'ajuntament no en fem.
 - A l'IES, depèn del tutor, de les ganes, del temps, es fa massa tard, a quart, caldria començar a 1r d'ESO i fer-ho gradual.
 - Abordar el jove no tant "extrem", aquell que no es treoba.
 - Diagnòstic ha de servir per a enfocar més la feina de l'ajuntament, plantegem-nos si hem de fer orientació professional.
 - És difícil esbrinar l'eficàcia de l'orientació.

- Enfocar-ho cap als joves que no acaben la ESO i no saben què fer.
- Prevenir l'absentisme i l'abandonament a 3r d'ESO.
- Ens fa falta conèixer recursos més enllà del municipi.
- Molts joves segueixen l'opció còmoda (seguir 1r batx al mateix centre), també comoditat i sobreprotecció dels pares (que el nen no s'hagi de desplaçar)
- Ens cal una visió de territori.
- Què fem amb els "jo no vull estudiar".
- A l'IES no fan detecció i prevenció.
- Què es fa amb el malestar adolescent de no voler estar a l'IES.
- És important la presència de l'IES en aquest procés.

ANNEX 2. COM S'HA FET EL DIAGNÒSTIC

Vegem en aquest apartat com s'han dut a terme els treballs per a l'elaboració del present diagnòstic.

5.1. INICI

Les regidores i regidors de les àrees d'Educació, de Serveis Socials, de Promoció econòmica i de Joventut de l'Ajuntament de Canet de Mar es posen d'acord a la primavera de 2010 per a sol·licitar a la Diputació de Barcelona un suport específic per a la creació d'un Dispositiu Local d'Inserció, per al que primer caldrà realitzar un diagnòstic a càrrec d'un expert extern (per a fer-lo s'ha contractat els serveis de la sociòloga Laura Mencía, amb experiència en projectes de transició escola-treball en el si de la comarca del Maresme).

El procés de treball s'inicia en una reunió de primer contacte el dia 6 de setembre de 2010, a Vil·la Flora de l'Ajuntament de Canet, on assisteixen :

- Maria Artigas, Tècnica Educació
- Sílvia Tamayo, Regidora Educació
- Cati Forcano, Regidora de Serveis Socials
- Miquel Sabaté, Tècnic de Joventut
- Conxa Zapata, Educadora Social
- Emma Pazo, Mestra d'Adults
- Mariola Dempere, Tècnica d'Ocupació
- Diana Michalewicz, Insertora Laboral (casa de nous oficis)
- Joan Josep Alonso, Tècnic de la Diputació de Barcelona.
- Laura Mencía, suport extern per al Diagnòstic

En aquesta reunió, a més de la presentació dels agents implicats, es fa un primer buidat de temes importants a tenir en compte. A grans trets:

- Les dificultats per al treball transversal dins de l'Ajuntament.
- La incomoditat que manifesten els joves que no saben què volen fer.
- La manca de recursos i la incertesa del finançament de part dels recursos.
- El baix grau d'implicació de les famílies en la trajectòria dels seus fills.
- El desconeixement dels recursos existents per part dels professionals.
- L'atenció parcial i puntual als joves amb necessitats d'acompanyament.

5.2. OBJECTIUS

Els objectius que es concreten per al diagnòstic són:

- Conèixer en profunditat les necessitats socials i educatives dels joves canetencs en situació d'abandonament prematur dels estudis.
- Conèixer els recursos d'orientació i d'inserció laboral existents a Canet de Mar.
- Conèixer l'oferta formativa i de serveis adreçats als joves en situació d'abandonament prematur dels estudis.
- Conèixer les necessitats organitzatives de l'ajuntament i altres institucions de Canet de Mar per a la implementació d'un Dispositiu Local d'Inserció per a Joves (DLI)

5.3. CALENDARI

Les diferents fases de treball del diagnòstic queden reflexades en aquest quadre. Caldria afegir el temps en què s'ha gestat el projecte i s'ha obtingut el suport econòmic de la Diputació i caldrà afegir, posteriorment les següents fases de treball: la presa de decisions, el disseny del projecte, la implementació del projecte i el seguiment i avaluació del projecte un cop implementat. Aquestes fases són posteriors al diagnòstic, per tant no queden visualitzades a la graella inferior.

(any 2010)	setembre	octubre	novembre	desembre	gener
Recollida d'informació					
Anàlisi de la informació recollida					
Elaboració del diagnòstic					
Presentació de diagnòstic					

5.4. METODOLOGIA

Tot diagnòstic o avaluació comporta tres processos de treball. A saber: 1. la recollida d'informació; 2. l'anàlisi de la informació recollida i 3. l'elaboració de conclusions i propostes. Sense aquestes tres fases del treball, no es pot donar per conclòs cap diagnòstic. Resumiré a continuació com s'han efectuat les tres fases del treball.

5.4.1. El treball de camp

- Dates: del 10 de setembre de 2010 al 15 d'octubre de 2010.
- Tècniques emprades:
 - o 10 entrevistes individuals
 - o 4 entrevistes grupals
 - o 1 grup focal
- Agents entrevistats:
 - o Ajuntament de Canet de Mar:
 - Maria Artigas, Tècnica d'Educació (15/09/2010).
 - Miquel Sabaté, Tècnic de Joventut de l'Ajuntament (10/09/2010)
 - Mònica Majó, Mestra de l'Escola d'Adults (10/09/2010)
 - Conxa Zapata, Educadora Social de Serveis Socials (10/09/2010)
 - Mariola Dempere, Tècnica d'Ocupació (17/09/2010)
 - o IES Domènech i Montaner:
 - Imma Font, Coordinadora Pedagògica (17/09/2010)
 - Oleguer Verge, Cap del Departament d'Orientació (23/09/2010)
 - Eva Solsona, Orientadora Educativa (23/09/2010)
 - Àstrid Roig, Professora i Coordinadora del Projecte Passarel·les (15/09/2010)
 - Alumnes del Projecte Passarel·les (23/09/2010)

- Alumnes Delegats de classe de 4t d'ESO (15/10/2010)
- Mares de l'AMPA (15/10/2010)
- o Empreses:
 - Residència Mas, Empresa Pràctiques Passarel·les (15/10/2010)
 - Taller Motos, Empresa Pràctiques Passarel·les (15/10/2010)
- o Col·legi Yglesias
 - Sefa, Directora (15/09/2010)
 - Tomàs Salazar, Cap d'Estudis (13/10/2010)
 - Alumnes de 4t d'ESO (15/10/2010)
- Documentació recollida:
 - o Dades de matrícula d'ESO
 - o Projecte ASMA
 - o Memòria Curs d'Accés a CGM
 - o Projecte Passarel·les i Memòria curs 2009-2010
 - o Estudi Joves en Tansició (Maresme 2009)
 - o Pla Local de Joventut de Canet
 - o Projecte Escola d'Oficis (resum i dades)

5.4.2. L'anàlisi de la informació

Totes les entrevistes han estat transcrits i s'hi han aplicat els procediments propis de l'anàlisi del discurs en relació a: qui emet el discurs i quina és la seva implicació i circumstància personal en el tema que estudiem i quin és el contingut que ens transmet en relació als següents apartats:.

- i. L'obstacle de la "desafecció " escolar en les transicions juvenils de l'escola al treball
- ii. Els projectes i polítiques de suport a la TET (transició escola treball)
- iii. El reptes per a organitzar un DiLTET a Canet de Mar: conclusions i propostes

Al llarg d'aquest informe trobareu cites dels discursos analitzats amb les següents llegendes:

TA: Tècnics/ques ajuntament

PE: Professionals dels centres educatius

E: Empresaris/àries

F: Famílies

J: Joves

5.4.3. L'elaboració de conclusions

En aquest informe s'ha inclòs un apartat de conclusions i reptes sorgits de l'anàlisi de la informació recollida en el treball de camp, però és imprescindible que aquestes conclusions formin part d'un procés de consens entre els agents implicats que encara s'ha de fer (després de la presentació de l'informe al gener del 2011)

ANNEX 3. LA POBLACIÓ JOVE DE CANET DE MAR

Segons el Padró municipal d'habitants, al 2010 hi havia 13.915 habitants empadronats a Canet de Mar. La població ha crescut un 38% en deu anys, amb una taxa de creixement una mica per damunt de la de la comarca del Maresme, un creixement emmarcat dins el creixement demogràfic de la Regió Metropolitana, i sobretot de la seva segona corona, en què s'ha construït molt habitatge nou i, a més, s'han reconvertit en primer habitatge, les cases i pisos d'estiueig i de cap de setmana.

Població per grups quinquennals. 2009. Canet de Mar.

	Homes	Dones	Total
De 0 a 4 anys	457	346	803
De 5 a 9 anys	362	338	700
De 10 a 14 anys	289	273	562
De 15 a 19 anys	299	280	579
De 20 a 24 anys	337	290	627
De 25 a 29 anys	452	453	905
De 30 a 34 anys	660	672	1.332
De 35 a 39 anys	698	579	1.277
De 40 a 44 anys	565	540	1.105
De 45 a 49 anys	455	457	912
De 50 a 54 anys	415	411	826
De 55 a 59 anys	386	408	794
De 60 a 64 anys	383	399	782
De 65 a 69 anys	283	286	569
de 70 a 74 anys	233	287	520
De 75 a 79 anys	203	271	474
De 80 a 84 anys	126	225	351
De 85 anys i més	101	329	430
Total	6.704	6.844	13.548

Font: Dades del Padró continu d'habitants 2009. Idescat

Com a conseqüència d'aquest creixement, s'han diversificat més els perfils socials existents, així com les procedències.

Diversitat juvenil per lloc de naixement. Canet de Mar. 2009.

	de 0 a 4	de 5 a 9	de 10 a 14	de 15 a 19	de 20 a 24	de 25 a 29	de 30 a 34	de 35 a 39	de 40 a 44
Lloc de naixement									
Total població	803	700	562	579	627	905	1.332	1.277	1.105
Nascuts a Catalunya	770	634	475	481	491	694	1.071	997	807
Nascuts a la resta de l'Estat	5	11	11	15	18	26	65	105	139
Nascuts a l'estranger	28	55	76	83	118	185	196	175	159

Font: Dades del Padró continu d'habitants 2009. Idescat

Població escolaritzada a la secundària:

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA A CANET DE MAR		
Alumnes matriculats. Curs 2010-2011.		
	IES Domènech i Montaner	Col·legi Yglesias
1r ESO	118	26
2n ESO	116	22
3r ESO	110	17
4t ESO	112	19
TOTAL ESO	456	84
1r BATXILLERAT	82	
2n BATXILLERAT	75	
TOTAL BATXILLERAT	157	
TOTAL	613	84

Font: Dades trameses pels mateixos centres educatius.

A l'IES Domènech i Montaner, s'hi escolaritza bona part dels joves de Canet i, a més, els de Sant Cebrià de Vallalta ja que en aquest darrer municipi no disposen d'institut públic.

Resultats acadèmics: (dades disponibles)

Graduats ESO. IES Domènech i Montaner. Curs 2009-2010.		
	Nº Alumnes	%
0 assignatures pendents	42	58%
1 o 2 assignatures pendents	23	32%
3 o 4 assignatures pendents	2	3%
> de 4 assignatures pendents	5	7%
TOTAL GRADUATS ESO	72	

Font: Dades trameses pels mateixos centres educatius.

Obtenen el títol de Batxillerat. Curs 2009-2010.	
IES Domènech i Montaner.	
	Nº Alumnes
Batx. Científic	14
Batx. Tecnològic	5
Batx. Humanístic - Ciències Socials	32
	51

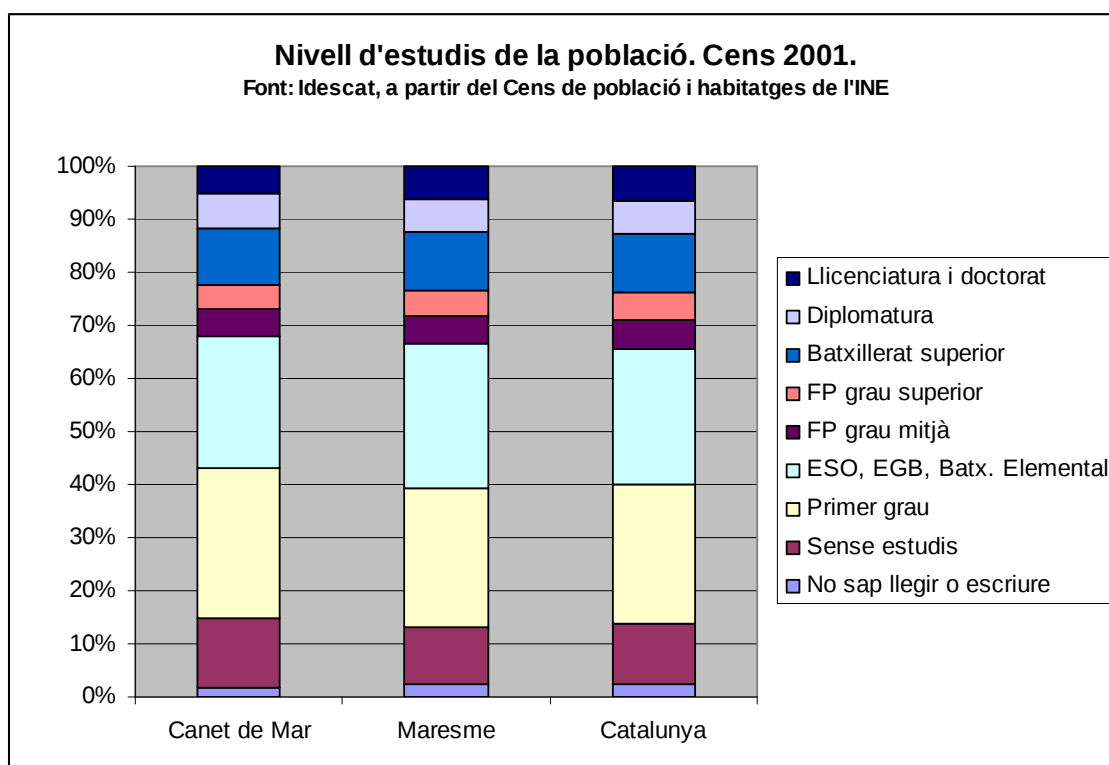
Font: Dades trameses pels mateixos centres educatius.

Taxa de graduació en ESO. Curs 2009-2010	
IES Domènech i Montaner	88%
Col·legi Yglesias	85-90%

Font: Dades trameses pels mateixos centres educatius.

Nota sobre l'obtenció de dades: És un repte de futur, aconseguir una base de dades continuada i sistemàtica per a poder tenir una visió quantitativa global de la problemàtica que es vol treballar.

Nivell d'estudis de tota la població:

Dades socioeconòmiques:

La Renda Familiar Disponible per habitant és, a Canet de Mar, de 16.000€ l'any 2007 (dades provisionals publicades per Idescat), essent 11.100€ l'any 2000. Al conjunt del Maresme al 2007 va ser de 17.100€ i a Catalunya de 16.400€.

Pel què fa a l'atur, disposem de les dades d'Atur Registrat (a 31 de març) per al total de la població, xifrat en 1.222 aturats al 2010; 1.030 al 2009 i 621 al 2008. Per grups d'edat, podem observar el quadre:

Atur registrat. Canet de Mar. 2009.

Edat	Homes	Dones	Total
De 16 a 19 anys	12,9	6,2	19,2
De 20 a 24 anys	51,8	27,1	78,9
De 25 a 29 anys	64,1	46,2	110,3
De 30 a 34 anys	81,2	67,4	148,6
De 35 a 39 anys	78,6	64,2	142,8
De 40 a 44 anys	60,2	54,7	114,8
De 45 a 49 anys	45,8	45,6	91,3
De 50 a 54 anys	38,4	67,1	105,5
De 55 a 59 anys	56,1	82,9	139
De 60 anys i més	45,3	34,6	79,9
Total	534,3	496	1030,3

Unitats: Mitjanes anuals.

Font: Idescat, a partir de dades del Departament de Treball.